Çiçekli ve çekiçli afişin düşündürdükleri

rışması düzenlemektedir. Bu yıl da düzenledi ve birinci-''ği alan afisin fotoğrafı bazı gazetelerde yayınlandı. Afiş, bir Çekiç ve çekicin sapından bitmiş bir çiçek figürünü

Geçen yıl birinci gelen afişte ise bir güvercin vardı. vardır. Bu, sınıflar, örgütler için de geçerlidir. İkinci ya da üçüncü gelen afişte ise, bu senekine benzer bir şekilde bir anahtardan (tabii kapı anahtarı değil somun anahtarı) çıkmış bir çiçek... Evvelki yıl da yine çiçekler içinde bir dünya.

Bu afişlerin hiç birisi, sonuna kadar devrimci sınıf olan Proletarya'ya ve onun Uluslararası bayramına; birbu afişler, tam da bu güne kadar yapıldığı biçimiyle; içeriğiyle 1 Mayıs'lara lâyıktır.

Üç yıldır kutlanan 1 Mayıs'larda burjuva ideolojisinin egemenliği; dolayısıyla reformist burjuva politikasına uygun parolalar; bu içeriğe uygun olarak, burjuva aydın tabakalardan insanların çoğunluğunu oluşturduğu bir kitle; ve o kitlenin psikolojisine uygun bir kutlama süregelmistir.

Tüm bu özellikler 1 Mayıs afişlerinde de yansımaktadır. Tüm afişlerin ortak motifi ve teması; Çiçekler ya da

Çiçek: burjuva sosyalizminin, burjuva reformizminin fasizme «hümanist» (insancıl) karşı çıkışının ifadesidir. Güvercin: yine aynı sınıfın, savaşa «hümanist» karşı

cıkısın ifadesidir. Burjuva Sosyalist Partilerin, reformist programlarını tahlil ederken; bu reformizmin nasıl meşrulaştırıldığını söyle açıklamıştık:

«Yaban burjuvazinin sosyalizmi, reformizmini özel- de gerek hiç kalmayacaktır. likle iki gerekçeye dayandırarak meşrulaştırabilmekte ve reformist talepleri devrimci talepler gibi sunabilmektedir. Bu iki gerekçe Uluslararası politika alanında bir Evren Savaşı Tehlikesi; Ulusal Politika alanında Faşizm Tehlikesidir.» («Sıkıyönetim Karşısındaki Tavırların Cözümlenmesi (II)», Sosyalist, sayı: 78, sayfa: 8, sü-

Evren Savaşı Tehlikesi'ne karşı, burjuva sosyalizmi, işçi sınıfına burjuvaziyle ittifakı önermektedir. Tabii burjuvaziyle ittifak, burjuva liberal zümrelerin kabul edebileceği bir programı kabullenmekle olur. Burjuvazi ise an- ler Hümanist değil miyiz? Bizler «insaniyet»liğe düşman cak, kapitalizm çerçevesinde; işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğunda tutacak; burjuvaziden siyasî iktidarı ele geçirmeyi gündeme koymayacak; gerekli kılmayacak bir prog vaşını gündeme koymayan ve sosyalist ülkeler karşısında, kırıp atmakla kurulabilirse; gerçekten sosyalist hümanizm bir dünya savaşını göze alabilmesini engellemek için finans - kapitali tecrit etmeye çalışan bir program olabilir.

ve mücadelelerinin içeriğini belirler. Nötron'a, NATO'ya, dernekleri vs. gibi... İşte bu program, bu anlayış, bu içerik: afişlerde Güvercinlerle, ya da başka figürlerle sem-

Aynı şey, Faşizm Tehlikesi'ne karşı da geçerlidir. Burjuva sosyalizmi, işçi sınıfına, faşizm tehlikesine karşı bur- çekte burjuva ideolojisini güçlendiriyor demektir. juvaziyle ittifakı önerir. Tabii yine aynı şekilde burjuva liberallerin kabul edeceği bir programı da... Bu anlayış ta, afişlerde özellikle çiçek figürleriyle sembolize edilmekte-

Onun içindir ki, Çiçekler ve Güvercinler, tam da burjuva reformizminin; burjuva ideolojisinin sanat yoluyla Burjuva bir dünya görüşünü yansıtırlar.

(Biz burada o afişlerin «sanat değeri» üzerine birşey söylemiyoruz. Çünkü, pekâlâ yanlış ve gerici bir felsefeden bile iyi bir sanat eseri çıkabilir. Gerçekte de burjuva reformizmi Yaşar Kemal'den Zülfü Livaneli'ye, Nazım lişmesine (TİP, TSİP, TKP veya CHP'ninki gibi Hikmet'ten Pablo Neruda'ya değin pek çok büyük sanatçının politikasına, ideolojisine uygun düşer. Ama «büyük sanatçı» olmak başka bir şey; devrimci olmak; hele pro- onculuktur, (yani sendikalizmdir, yani DİSK yöneleter devrimci olmak çok daha başka bir şeydir. Balzac, timidir. Yani DİSK'ciliktir.) (...) ve trade-unioncude adına asiller gibi «dö» ünvanını eklemiş. Ama bu gericiliğine rağmen, Balzac Marks'ın en beğendiği sanatçı- kendiliğinliğe karşı savaşmak, işçi sıra kaldığımız yere dönelim.)

O çekiçten çıkmış çiçekler, İşçi Sınıfının en ileri züm-

sında birincilik aldığına göre; İşçi Sınıfı üzerindeki reformizmin muazzam egemenliği hakkında bir fikir edinilebilir.

Hegel'in, her ulus kimler tarafından yönetiliyorsa onlar tarafından yönetilmeye lâyıktır, gibilerden bir sözü

İşçi Sınıfının bugünkü bilinç düzeyi reformizmle yönetilmesini mümkün kılmaktadır. Yani işçi sınıfımız, yarışmalarda çiçek ve güvercin resimlerini birinci seçecek olan bir jüriyi seçici kurul olarak tayin etmeyecek devrimci önderlerini, kendi örgütlerinin başına getirmeyi beceremediği sürece; ne afişler ne de 1 Mayıslar Burjuva hümalik ve mücadele gününe lâyık değildir. Ama öte yandan, nizminin dar ufkundan kurtulamayacaktır. İşte, bizim görevimiz, proletarya partisinin görevi, herşeyden önce işçi sınıfını kendiliğinden bilinçten, sosyalist bilince yükseltmek; reformist hayallerden kurtarıp devrimci talepler etrafında örgütlemektir. İşçi sınıfını eğitmek, örgütlemektir.

Biz bu görevimizi başardığımız an, Proletarya'nın en geniş bölümlerini; hiç olmazsa ağır sanayi çekirdeğini reformist hayallerden kurtarıp devrimci bir birliği sağladığımız zaman, proletarya çekicin sapından çıkmış çiçeği (burjuvaziyi; reformist hayalleri) koparıp atacak; çekicin yanına orağı, tırpanı, yabayı (devrimci demokrat köylü-

Ve Türkiye Proletaryası bunu yapabildiği zaman; gerçekte ve sembollerde bunu gerçekleştirebildiği zaman; ancak o zaman çiçek ve güvercinlerle ifade edilen Faşizm ve Nükleer Savaş tehlikesinden uzak bir yurt ve dünyayı kurabilecektir. Ve o zaman, insanlar gerçekten sömürü ve zulümden uzak gerçek bir demokrasi ve kardeşlik dünyasında yaşayacakları için, güvercinli ve çiçekli afişlere

Bugün, güvercinler ve çiçekler DİSK'in afişlerinde durdukça, gerçekten güvercinli ve çiçekli bir hayat olanaksız olur. Çünkü reformizmle kopuşmamış bir proletarya hiçtir. Bu nedenledir ki, güvercinli ve çiçekli afişler, güvercinli ve çiçekli bir geleceğin katilidirler; onu olanaksızlaştırırlar. Gerçekten güvercinli ve çiçekli bir hayat için savaşanlar, güvercinli - çiçekli afişlere, parolalara karşı savaşanlardır.

Yukarıda, Burjuva Hümanizmi'nden sözettik. Peki bizmıyız? Bu mesele de, tıpkı güvercin ve çiçeklere karşı

Bizim (Proletarya Sosyalistlerinin) iddiamiz odur ki, ramı kabul edebilir. Böyle bir program; siyasî iktidar sa- nasıl çiçekli ve güvercinli bir dünya, çiçek ve güvercini de, ancak hümanizmle savaş içinde; hümanizmin kitleler üzerindeki, özellikle işçi sınıfı üzerindeki etkisiyle müca-Böyle bir program, burjuva sosyalizminin, bütün örgüt dele içinde gerçeklik olabilir. Hümanizmle savaşmayan, hümanizmi (burjuva ideolojisini) güçlendiriyor demektir. Silahlanma Harcamaları'na Hayır kampanyaları; barış Dolayısıyla işçi sımfını ideolojik, politik köleliğe mahkûm ediyor demektir. Dolayısıyla kapitalizmin sürmesi için çalışıyor demektir. Birinden olmayan diğerinden yanadır. Üçüncü bir yol yoktur. Hümanizmle yani burjuva ideolojisiyle ideolojik mücadeleyi zerre kadar küçümseyen, ger-

«(...) Ya burjuva ideolojisi, ya da sosyalist ideoloji. İkisi arasında bir orta yol yoktur (çünkü insanlık "üçüncü" bir ideoloji yaratmamıştır ve ayrıca da sınıf karşıtlıklarıyla parçalanmış bir toplumda sınıf - dışı ya da sınıf üstü bir ideoloji sözkonusu olamaz). Öyleyse, herhangi bir biçimde sosyalist ideolojiyi küçüksemek, on a ifade edilmesine ve yaygınlaştırılmasına hizmet ederler. birazcık olsun yan çizmek, burjuva ideolojisini güçlendirmek anlamına gelir. Kendiliğindenlikten çok sözedilmektedir. Ama işçi sınıfı hareketinin kendiliğ in den gelişmesi, onun burjuva ideolojisine tâbi olmasma, Credo programı doğrultusunda gereformist bir program doğrulsunda gelişmesine) yolaçar; çünkü kendiliğinden işçi sınıfı hareketi, trade uniaristokrasinin hayranıymış, öyle ki bir «asil» olmadığı hal- luk, işçilerin burjuvaziye ideolojik köleliği demektir. Demek oluyor ki, görevimiz, sosyal-demokrasinin görevi, lardan biridir. Restorasyon çağı Fransa'nın en canlı, en nıfı hareketini burjuvazinin kanatları altına sokmak yolungerçekçi bir şekilde, üstün bir sanatçı duyarlılığıyla yan- daki bu kendiliğinden trade-unioncu çabadan sımıştır eserlerinde. Bu, anti - parantez açıklamadan son- uzaklaştırmak, ve devrimci sosyal - demokrasinin kanadı altına sokmaktır.» (Lenin, «Ne Yapmalı?», sayfa: 54).

Baskıya, zulüme, sömürüye, savaşa, faşizme; insan-

DİSK, birkaç yıldır, 1 Mayıs dolayısıyla bir afiş ya-relerini bağrında toplayan DİSK gibi bir örgütün yarışma-lığa aykırı olduğu, soyut bir «insan özü»ne uymadığı gerekçesiyle karşı çıkmak; yani Hümanizm, neden burjuva

Tabiatı itaat altına alabilmek için, onun kanunlarına itaat etmek gerekir (R. Bacon). Aynı şey toplum için de geçerlidir. Toplumu, yani dünyayı DEĞİŞTİRMEK mi istiyoruz. (Ki bizde değiştirme dürtüsünün uyanması, varolan sömürü ve zulmün akıl dışı ya da ahlâka aykırı olarak görülmesi yine, toplumun gelişme seviyesi bakımından, tarihî olarak düzenin ömrünü doldurduğunun; ve kendisinden daha üst (ahlâkî veya aklî) bir düzenin unsurlarının kendi bağrında yeşerdiğinin bir kanıtıdır). O halde onu AÇIKLAMAK gerekir. O halde sorulması gereken ilk soru çıkar: TOPLUM NEDİR? Toplum'u bilimsel bir şekilde açıklamak; toplumun hareketinin (evriminin) kaynağındaki ÖZ CELİŞKİ'yi bulmak demektir. Bu yapıldığı an bir toplum bilimi; sosyoloji (diyalektik sosyoloji olan: TARİHSEL MADDECİLİK) doğar.

ste Marks - Engels'in 1848 devrimi arefesinde (1845 vaptıkları iş, («Alman İdeolojisi» adlı eserlerinde) tam da budur. Onlar, Alman İdeolojisi'nde, burjuva hümanizmiyle kopuşurlar ve ona savaş açarlar ve TARİHSEL MADDECİLİK (toplumu açıklayan bilim) bu savaş için ormüle edilir. Yani Bilimsel Sosyalizm, hümanizmi öldürerek doğabilmiştir. Tıpkı devrimci sınıf olan proletarn, burjuva ideolojisinden, reformist program ve haerden kurtulamadan; kopuşamadan devrimci olamamavani TOPLUMU DEĞİŞTİREMEMESİ gibi.

Proletarya'nın politik kopuşu ile; Sosyalizmin teorik sefî) kopuşu, aynı toplumsal uzlaşmazlığın yansıması akla birlikte, birbirlerinden bağımsızca gerçekleşir. Bu kopuş, sentezleşemediği; «felsefe proletaryada maddi güç; proletarya felsefede manevî bir silah» bulamadığı ece ikisi de hiçdirler. Ama bu sentezleşme olduğu an, ya tarihinde «yıldızın parladığı», «dünyayı sarsan» gün gelir. Yer yerinden oynar. Devrim seli, tüm pislikleri

şte, Marks - Engels hümanizmle kopuşma içinde TARİHSEL MADDECİ'liği kurdukları an; bizzat kurdukları bilim onlara ondan sonraki tüm çalışmalarının programını sunmuştur. Bir yandan işçi sınıfıyla bağ kurmak; diğer yandan, (toplumun temeli, tarihsel maddeciliğe göre nomi olduğuna göre) Ekonomi - Politik çalışmaları. En ut pratik, en soyut teori. Bilimsel sosyalizm öğretisi, pratik - teorik uğraşlar içinde mekik gibi gide gele

ımız toplumun ekonomi temelini ve sınıf ilişkilerini çönlemeye yarayacak teorik - kavramsal araçları. Bu araç kullanarak, toplumun ekonomi ve sınıf ilişkilerini tahlil edip, önünde duran objektif devrim aşamasını tesbit etmeyi; yani proletaryanın devrimci programını ve ittifaklarını tesbit etmeyi sağlar. Yani Devrimci bir Proletarya Partisi kurma olanağı sağlar. Çünkü bir parti birliği içi herşeyden önce program ve taktiklerde birlik şarttır. Ve vrimci bir program ve taktiğe sahip olmayan bir prole rya partisi yoksa, proletarya hiçtir.

İste Lenin, Marks - Engels'i anlayan tek tal'in sunduğu teorik araçlarla önce kendi ülkesinin ekonomi ve sınıf ilişkilerini tahlil etti: «Rusya'da Kapitalizmin Gelismesi». Böylece Proletaryanın Devrimci Program ve Taktiğini ve bu program ve taktiğe göre şekillenen gö-

Ve Leninizm de Marksizm gibi, Ne Yapmalı'da Reformizmle (Revizyonizm ve Ekonomizm) yani burjuva hümanizminden kaynaklanan program, taktikler ve görevlerle kopuşma içinde doğdu. Bilimsel İdeooji'nin doğuşu, burjuva ideolojisinin öldürülüşüyle mümkündür. Doğum bir

Ama burjuva ideolojisi öylesine yaygın, öylesine egemendir ki, Tarihsel - Maddeciliği ya da devrimci program ve taktikleri kabul edenler her adımı attıklarında, çoğu kez burjuva ideolojisini yeniden doğurturlar — tabii proletaryanın bilimsel ideolojisinin öldürülmesi pahasına. Bu doğurtuş, bu üretiş, prensip olarak kabul edilen Tarihsel Maddecilik, Ekonomi - Politik, Program, taktikleri, o somut duruma has tüm mantık sonuçları bir yana bırakılarak; terkedilerek yapılabilir. Bunun içindir ki, her sapıtma (yani burjuva ideolojisinin üretilmesi), özünde öğretinin en genel, en temel kavram ve kategorilerinin tahrifatidır. Anlamının çarpıtılmasıdır. Sürdürüldüğü takdirde, mantık sonuçları bilimsel sosyalist öğretinin terkidir. Sürdürüldüğü takdirde, pratik sonuçları, devrimci program ve taktiklerin terkine varır. Böyle olduğu içindir ki, ideolojik savaş, bir yandan yanlış fikrin, yeni doğan sapıtmanın politik sonuçlarının nasıl reformizme; reformizmle uzlaşmaya vardığını; diğer yandan Bilimsel Sosyalist öğretinin en temel kavram ve kategorilerinde, metodolojik düzeyde çarpıtmaya yolaçtığını göstermelidir.

Ancak böyle bir ideolojik savaş içinde, her an yeniden doğan burjuva ideolojisi her an yeniden öldürülerek proletarya sosyalizmi; bilimsel ideoloji yaşatılabilir. Lenin' (Devami 11. Sayfada)

USTAV'a

8 MAYIS 1979 SALI

FIYATI: 10 TL.

DÜŞÜNCE VE DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRII

1 Mayıs'ta tüm İstanbul halkını gözaltına alan Sıkı-yönetimi ve uygulamalarını protesto ediyoruz.

Başta işçi sınıfı gelmek üzere tüm vatanseverleri, tüm halkı yasallığı çiğneyen Finans - Kapital -Tefeci Bezirgân düzenini, Sıkı - Yönetimi ve uygulamalarını her vesile ile protesto etmeye, karşı tavrını açıklamaya çağırıyoruz!

SOSYALIST

MAYIS 1979 ÜZERINE

İşçi sınıfının Birlik ve Mücadele günü 1 Mayıs, pa- katledildi. 1 Mayıs 1979'da ise, tüm İstanbul halkı gözrenlerin gerçek yüzünü bir kere daha gösterdi.

Yarım yüzyıldır meydanlarda anılmayan 1 Mayıs, 1976'da Taksim meydanında geniş yığınlarca anılmıştı. Daha sonraki yıllar yine 1 Mayıs'larda aynı yerde gösteriler olmuştu. Bu gösterilerin ayırdedici vasfı şu idi: İşçi sınıfının Birlik ve Mücadele Günü'nün reformcu program ve taleplerin yükseltildiği bir «bayram» günü

kiye'nin şu içinde kıvrandığı bunalım ortamında geniş yığınların reformist sloganların hakimiyeti altında da olsa, meydanlarda toplanmalarından hoşnutsuzluğunu dile getirmekte gecikmedi. 1 Mayıs 1977'de onlarca işçi

rababalarının sınıflar savaşını alabildiğine kışkırttığı- altına alındı. Her iki 1 Mayıs da, finans-kapital + kartma gayretlerini, Sıkıyönetimin doğası gereği halka ve modern parababasının, «sokak»tan yani halktan, işçi karşı niteliğini bir kere daha sergiledi. Yine bu 1 Ma-sınıfından, onun eyleminden korkusunu ifade ediyordu. yıs, işçi sınıfına reformcu program ve parolaları öne- Bu korku elbet sebepsiz değildi. Ola ki, meydanlara toplanan o işçiler gün gelir reformist program ve sloganların gerici niteliğini kavrar, devrimci program ve sloganları yükseltir, reformist program ve talepler için değil, devrim için mücadeleyi gündemine koyar. İşte oligarşinin bu korkulu rüyası, 1977 ve 1979 1 Mayıs'larına şiddetle saldırmasını getirdi. Ancak gerek 1 Mayıs 1977'de onlarca işçinin katledilmesi, gerekse 1 Mayıs 1979'da tüm İstanbul halkının —hapisaneler yetmediği icin- gözaltına alınışı; 1 Mayıs'ların bir «bayram» gü-Finans - kapital + tefeci - bezirgân oligarşisi, Tür- nü değil, işçi sınıfının Uluslararası Birlik ve Mücadele Günü olduğunun, bu birliğin de, mücadelenin de refor-

SOSYALIST

Vatan Partisi Olağanüstü IV. Kongresi toplandı

Vatan Partisi IV. Kongresi (olağan - üstü) 28 Nisan tarihinde İstanbul'da toplandı.

Kongrenin zorunlu toplanma nedeni, III. Olağan Kongre'de kabul edilen 6 nolu karara davanıyordu. Aynı kararda Kongre gündemi -acık olmasa da- «Parti'nin taktik alandaki görevlerinin tespiti» olarak belir-

Merkez Komitesi'nin önerisi üzerine «III. Olağan Kongre 5 ve 8 nolu kararlarının görüsülmesi»ni de gündemine alan IV. Kongre, gündemindeki konuların görüşülmesini aynı gün tamamlayarak, kararlar alıp dağıldı.

Haftalık Siyasî Gazete (Şimdilik 15 Günde Bir Çıkar) / Sahibi : Yaşar Yuva / Sorumlu Müdür : H. Zafer Korkmaz / Adres : Bab-ı Ali Cad. No. 29/202 Cağaloğlu - İST. / İsveç Bürosu : V. Orakçıoğlu, Box 5034 16305 SPANGA Stockholm, Postgirot: 431 309 3-9 / Dizgi - Baskı: Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel.: 27 45 71 / Son Baskı Tarihi : 8.5.1979 / Abone Şartları : 6 Aylık 120 TL., Yıllık 240 TL.

SAYFA: 11

Olağanüstü IV. Kongrenin anlamı

SOSYALIST

nolu karar, kongrenin burjuva sosyalist «eğiliminin kar- porundadır. şıtı olan proleter devrimci taktikleri tespit etme»diğine isaret etmekte; «taktik alandaki görevlerimizi tespit etmek icin, en gec 3 ay icinde (...) bir olağan - üstü kongre toplanması görevini» Merkez Komitesi'ne vermektedir.

Bu durumuyla karar: Kongre öncesi mücadelenin; Kongre'nin temelini oluşturan «Komisyon Raporu»nun ve Kongre'nin bizzat kendisinin anlamını bütünüyle ortadan kaldırır niteliktedir. Bu bakımdan:

İlk olarak, karar: diğer bütün Kongre kararlarıyla -5 ve 8 nolu kararlar haric- tam bir uygunsuzluğu (AY-KIRILIĞI) ifade etmektedir. Görünüşte, bir RASLANTI

Kararda dile gelen «taktikler» ve «görevler» ittifaklar konusuna ilişkin «taktikler» ve «görevler» ise; (ki, karar önericilerinin konuşmalarından bu anlaşılıyordu) kararın içerdiği tespit: —yani III. Olağan Kongre'nin «proleter devrimci taktikleri», dolayısıyle «taktik alandaki görevlerimizi» tespit etmediği tespiti— diğer bütün Kongre kararlarıyle tam aykırılık içindedir ve yanlıştır.

Çünkü: «Komisyon Raporu»ndaki «STRATEJİ ve TAKTİK SAPITMASI» bölümü bütünüyle bu konuya ayrilmiştir. «Rapor»a EK'ler olarak sunulan «SOSYALİST GAZETESINDEKI CEPHE TARTISMALARI ELESTIRISI». «HALK CEPHESI NEDIR, BROŞÜRÜNÜN ELEŞTIRİSİ», «CHP'YE KARSI TAVRIMIZIN ELEŞTİRİSİ» bölümleri, burjuva sosyalizminin taktik - ittifaklar konusunda ayrıntılı bir eleştirisini sunarken; doğru «proleter devrimci taktikleri» de göstermis olmaktadır.

Ve yine -son olarak- I Nolu Kongre kararı «reformist burjuvazi ve onun partileri ile reformlar için ittifak» anlamına gelen «Sosyalist Blok» taktiğini mahkûm ederken, «İşçi Sınıfı Partisi'nin Asgari Programı Temelinde Devrimci Demokrat Blok Taktiğini» belirlemiştir.

III. Olağan Kongre: I. Olağan Kongre'de karar altına alınan «Acil Talepler» «reformlar» Programını ret ederek, Vatan Partisi'nin kendi öz Devrimci Programını: Demokratik Devrimi Acil bir hedef olarak koyan minima programı, acil bir hedef olarak önüne koymuştur. Böylece işçi sınıfının köylülükle ittifak stratejisini; bu stratejinin gerekli kıldığı; Proletarya Partisinin küçük burjuva parti ve eğilimlerle Bloklar kurma taktiğini (Devrimci Demokrat Blok Taktiğini) belirleyerek, gerçekleşmesini bir görev olarak önüne koymuş olmaktadır. Böyle bir görev, en basta, Proletarya ve geniş köylü yığınlarının reformcu hayallerden kurtarılmasını gerekli kıldığı için, III. Kongre her türlü («Marksist», «Marksist - Leninist», ya da «Doktorcu» görünümlü veya açık) burjuva ideolojilerine karşı sıkı bir ideolojik kavgayı görev olarak belirlemiştir.

Bütün bu nedenlerle 6 Nolu karar bütün kongre kararlarıyla (5 ve 8 hariç) tam bir uyuşmazlık içindedir.

Öte yandan Kararda içerilen «taktikler» ve «görevler», 24 saatte değişebilir cinsinden iseler, yani değişen koşullara uygun mücadele ve örgüt biçim ve parolalarına iliskin iseler; sonuç değişmez, karar yine yanlıştır.

Cünkü; mademki, Vatan Partisi'nin kendi öz Devrimci Programı konulmustur buna uygun strateji (işçi sınıfının köylülükle ittifakı); belirlenmiştir. Madem ki, bu stratejinin gerekli kıldığı taktik kaneva çizilmiş, temeli belirlen- ledir : miştir; o halde geriye kalan: değişen koşullara göre 24 saatte değişebilen taktik biçim ve parolaları işlemekten başka ne olabilir? Bu ise, Merkez Komitesinin günü gününe yapması gereken bir is değil midir?

2. Olarak 6 nolu karar Kongre ile tam bir uygunluğu (PARALELLİĞİ) ifade ve Kongre'nin bütününün içinde bulunduğu kafa karısıklığını temsil etmektedir. Adeta bu kafa karışıklığına tercüman olmaktadır. Çünkü; — aleyhte ya da çekimser oylar bulunsa da kararı eleştiren tek karar tasarısı ortaya çıkmaz, çıksa bile, tasarı, tasarıyı bir kişi bile çıkmamıştır. Kongre kararlarına göre bir RASLANTI gibi görünse de, tam bu noktada karar bir ZARURETİ, zarurî bir bağlantıyı dile getirmektedir. Rastlantı gibi görünen karar; kafa karışıklığının bir kanıtı olarak, henüz bütünüyle devrimci bir parti olunamadığının bir kanıtı olarak; kafa karışıklığının ve devrimci bir parti olamayışın kaynağına (nedenine) yani bir zarurete dikkat cekmektedir. (Burada hemen sunu belirtmeliyiz ki bu ancak Lenin'in tabiriyle «ciddi bir partinin: hatalarını kabullenmek gibi bir politik evlemi» göze alabilen bir partinin işi olabilir. Çünkü, oportünist bir parti zarurete boyum eğer; yanlışları karşısında kocakarı bunaklığıyla yamyassı kesilir; onların kölesi olur.

Zaruretin bilince çıktığı yerde özgürlük başlar. Zarureti aşma (hataları boğazlama) imkânı doğar, Bizzat, bu eylem: zaruretleri bilince çıkartma ve aşma eylemi Devrimci bir Parti oluşun bir kanıtına dönüşür.

Komisyon Raporu: Program ve Strateji konusuna; özellikle reform - devrim ve liberaller ya da köylülükle ittifaklar konusunda iyi - kötü bir açıklık getirmiştir. Ama raporun «Örgüt Sapıtması» ve «Son Söz» başlığı altında yer alan «Taktik» konusuna yeterince açıklık getirdiği söylenemez. İste Kongre'nin zaafı da burada yatmaktadır.

IV. Olağanüstü Kongre özellikle bu konu üzerinde yoğunlaşmış, kendişinin toplanmasını bir emriyaki hale getiren 6 Nolu Kararın (bu arada 5 ve 8 Nolu Kararların da) kaynağına yani III. Olağan Kongre'nin temelini oluşturan «Komisyon Raporu»nun eksikliklerine yönelmiş, bunları bilince çıkararak giderme yolunda bir karar almıştır.

Kongrenin 4. gündem maddesinde görüşülen 5 ve 8 Nolu Kararlara gelince

Bilindiği gibi 5 Nolu Karar, «III. Olağan Kongreye kadar parti dışına düşen ve parti dışında olan "Doktorcu" iddialı eğilim ve kişilerle ideolojik mücadele verilmesi ve partiye kazandırılması hakkında» başlığını taşımaktadır. Başlıktan kararın içeriği açıkça anlaşılmaktadır. Karar aynı zamanda söz konusu amaç için konferans yapılmasını Merkez Komitesine görev olarak vermektedir.

Diğer bütün yanlışlıklarını bir yana bıraksak bile kararda en az şu iki karakter göze batmaktadır :

İlk olarak -tıpkı 6 Nolu karar gibi- Kongrenin, Komisyon Raporu'nun ve Kongre Kararlarının anlamını bütünüyle ortadan kaldırmaktadır. Kongre öncesi ve Kongre süresince sürdürülen mücadelenin, valnızca «Doktorcu» iddialı burjuva Sosyalizmine karşı değil; aynı zamanda, «Doktorcu» ya da «Marksist - Leninist» ya da sadece «Marksist» iddialı burjuva ve küçük - burjuva sosyalizmlerine karsı; dahası, sadece ulusal değil; aynı zamanda uluslararası burjuva ya da küçük - burjuva sosyalizmlerine karşı kıyasıya bir ideolojik mücadele olduğunu reddetmektedir. Aynı şekilde bir sapıtmanın «Doktorcu» iddialı olmakla, değişik kıyafetli ve daha tehlikeli olmaktan öte. sınıf karakteri bakımından farklı olmadığını reddetmek-

İkinci olarak 5 Nolu karar, ideolojik mücadeleyi bir konferansa hapsederek ideolojik mücadelenin ufkunu ve alanını daraltmakta, böylece küçük - burjuva dar görüşlülüğünün bir ifadesi olmaktadır.

8 Nolu Karar Sosyalist Gazetesi'nin 77. Sayısında yayınlanmamıştır. Sözlü bir karardır. Ve Kongre gündemine alınıp ta zaman yetersizliği nedeniyle görüşülemeyen «Durum Değerlendirilmesi ve Görevlerimiz» konusunun Merkez Komitesinde değil de bir Konferansta görüşülmesine ilişkindir.

Karar daha başından sözlü bir tarzda ve kafakarışıklığı içinde gelişigüzel alınmış olmasıyla karakterini açı-

5 ve 8 Nolu kararları ayrıntılı bir biçimde görüşen IV. Olağanüstü Kongre her iki kararın da 6 nolu karara yol açan kafa karışıklığının ve onu determine eden komisyon raporundaki zaafların ürünü olduğunu belirlemiş, 8 Nolu kararı çiğneyerek «Durum Değerlendirmesi ve Görevlerimiz» konusunu görüşüp karara bağlayan Merkez Komitesi'nin özeleştirisini onaylamıştır.

Kongrede kabul edilen karar gerekçesiyle birlikte söy-

"OLAĞANÜSTÜ KONGRENIN

Bu Olağanüstü Kongrenin toplanması yolundaki kongre kararının bizzat kendisi, henüz bütünüyle bir devrimci parti olunamadığının bir kanıtıdır.

Eğer Kongre'deki delegelerin bilincinde, bütün program, strateji, taktik, örgüt konuları açık olsaydı, böyle bir sunanın Parti çizgisi hakkında, hemen hiç bir fikre sahip olmadığının; dolayısıyla henüz parti birliği içinde yeralabilecek durumda bile olmadığının bir kanıtı olurdu. Ama çıktı ve kabul edildi. Bu olgu bir tek şeyin kanıtıdır. Demek Vatan Partisi III. Kongre'si sonunda, henüz gerçekten devrimci bir parti olarak, tüm konularda açık bir görüse sahip değildir. Kongre'de devrimci bir parti olma yolunda muazzam bir adım atılmıştır. Ama bina henüz ta-

Kongre, «Komisyon Raporu»na dayanıyordu. «Komisyon Raporu»nu incelediğimizde, bugün, Kongrenin zaafının Rapor'dan doğduğunu daha açıkça görebiliyoruz.

Komisyon Raporu, Program ve Strateji konusuna; özellikle reform devrim ve Liberaller ya da köylülükle ittifaklar konusuna iyi kötü bir açıklık getirmiştir. Ama Raporun «Örgüt Sapıtması» ve «Son Söz» başlığı altında yer alan «Taktik» konusuna yeterince açıklık getirdiği söyle-8 Nolu Kararın kanıtı olduğu ve dikkati çektiği karı- nemez. Orada söylenenler genellikle doğrudur. Ama yine

Bilindiği gibi, III. Olağan Kongre'de kabul edilen 6 şıklığın kaynağı, Kongreye temel teşkil eden Komisyon Ra- de belli bir kafa ve kavram karışıklığı; sorunların birbirine karıştırılması yer yer vardır. Ve çok önemli noktalar, yeterince vurgulanmadan söye bir geçilmiştir.

İşte Kongre'nin zaafı da bu eksiklikten doğmaktadır.

Her ne kadar, Kongre için hazırlanmış olup ta, daha sonra MK tarafından kabul edilen kararlar ve Kongre den sonra, özellikle sıkıyönetim karsısındaki tavırları tahlil eden yazılar taktik konusunu daha geniş ve daha bir açıklıkla ele almışsa da ve bu ele alış Parti'nin Kongre'de kabul ettiği Program ve Stratejiye kesin bir uygunluk içindeyse de hiç aceleye getirmeden, örgüt ve taktik konularını daha geniş ve ayrıntılı olarak tartışmamız, kırk kez ölcmemiz gerekmektedir. Ancak teori ve stratejinin yanı sıra taktik ve örgüt konularında da, açık bir görüse sahip olduğumuz zaman, bir Kongre toplayarak, bu konulardaki sınırları da çizerek gerçekten Devrimci bir teoriye, programa, stratejiye, taktiğe ve örgüt prensiplerine sahip bir parti olabiliriz.

Bu durumda olağanüstü kongrenin görevi; kendisinin planmasına yolaçan nedene yani geçen Kongrenin; «Komisyon Raporu»nun zaaflarına dikkati çekmek ve Parti'nin önüne bu zaafları bilince çıkarıp giderme görevini koymaktır. Doktor, «Kisi eksiğini bilmek gibi irfan olmaz»der. Biz eksiğimizi biliyoruz. Önemli olan bu.

Ayrıca şunu da belirtmek gerekiyor. Bu eksiğimiz bir bakıma kaçınılmazdı. Çünkü, Dünya «sosyalist» hareketi ile bir hesaplaşmaya girmemiştik. Şimdi Program ve Stratejinin mantık sonuçlarına kadar gidince, taktik ve örgüt konularındaki oportünizmin de evrensel olduğunu görüyoruz. Önümüze giderek daha genel, daha temel sorunlar ç kıyor. Ve devrimci taktiğimizi ve örgüt prensiplerimiz ancak ve en iyi evrensel planda tartışarak netleştirebiliriz. Böylece, oportünizmlerin kaynağına yöneliriz. Böylece, bir vandan kendi eksiklerimizi giderirken, bizim özel gibi görünen sorunumuz aynı zamanda genel bir sorun olduğu için, diğer yandan, dünya proletaryasının devrimci teori, program, strateji, taktik ve örgüt-ilkelerinin belirlenmesi rununu da çözmüş oluruz.

Peki bu isi nasil yapacağız?

ilk elde, taktik ve örgüt prensiplerinin ele alındığı «Par ve Fraksiyon» ve «Taktik Ana Halka»yı yayınlamak.

Bu konularda III. Enternasyonal'in kuruluşundan beri süregelmiş polemikleri, tartışmaları etüd etmek.

Bu dev görevleri başardığımız zaman, konular kafamızda kesin bir aydınlığa kavuşmuş olacaktır. Ve o zaman Kongre toplayıp, sorunu bir karara bağlamak artık bir formalitenin yerine getirilmesi olacaktır.

Önümüze bu dev görevleri koyarken, elbette bütünüyle bos değiliz. Bu konularda oldukça doğru bir sürü temel fikirlere de sahibiz. Ve bir yandan da, Kongreden beri, bu fikirleri geliştirip, gazete sayfalarında yayınlıyoruz. devam etmeliyiz. Aklın yolu birdir. Kıvılcımlı'nın eserlerinin ve incelememizden çıkaracağımız sonuçların, büyük bir olasılıkla, taktik ve örgüt konusunda sürekli gelişen görüşlerimizle uygunluk halinde olduğunu görebileceğiz.

Eğer, çok tartışmaya yol açabilecek bazı görüşler çıkarsa, bunları Parti içinde, eski metodumuzla tartışırız. Eğer genel bir tasvip ve akla yatkınlık gösteriyorsa, bunları da gazetede yayınlayabiliriz.

KARAR:

Devrimci bir Proletarya Partisi birliği için; Devrimci Teori, Program, Strateji, Taktik ve Örgüt Prensipleri ve bunlarda birlik gerektiği; bizzat devrimci bir parti teşkili için ilk ÖRGÜT PRENSİBİ olduğuna göre;

Gerek III. Kongre kararlarında; gerek Kongre tartısmalarında; gerek Kongre'nin dayandığı Komisyon Raporunda, TEORI, PROGRAM ve STRATEJI konularında belli bir teorik acıklık ve görüş birliği sağlanmış olmakla birlikte; TAKTİK ve ÖRGÜT sorunlarında yeterli bir teorik açıklığa ve görüş birliğine ulaşıldığı söylenemez.

O halde, devrimci bir Parti olmanın şartlarını yerine getirebilmek için, Vatan Partisi'nin önündeki görev: bu eksikliklerini gidermek; taktik ve örgüt sorunlarında kesin bir teorik açıklık ve birlik sağ-

Elbette bu görev yerine getirilene dek, Parti'nin taktik ve örgüt sorunlarındaki görüşlerini, Merkez Komitesi, şimdiye kadar olduğu gibi, III. Kongre Karararının mantığı ve ruhuna uygun olarak, belirlemeye devam edecektir.

Bu kararın ve III. Kongre'deki diğer kararların içeriğiyle çelişen 5-6 ve 8 nolu kararlar da otomatikman geçersiz kalır."

CICEKLI CEKICLI BIR AFISIN...

(Baştarafı 12. Sayfada) in daha sonra bütün yaptığı bu olmuştur. Bu savaşın bir

an için küçümsenmesi, bir an için boşverilmesi proletarya sosvalizminin ölümü olur.

Burjuva ideolojisi, —Lenin'in ölümünden sonra olduğu gibi- tümüyle işçi hareketine egemen olabilir. Bilimsel sosyalizm kaftanı içinde, sarsılmaz gibi görünen egemenliğini kurabilir. Ama Proletarya İdeolojisini yokedemez. Belki dünyanın bir köşesinde, bir kişinin beyninde bile olsa, her an burjuva ideolojisiyle savasarak ve onu yokederek yasar, varolur.

«Meseleyi bir de insanlık tarihinin bütünü icinde değerlendirmeye çalışalım. Eğer kapitalizmde "enayi" sayılan, ama "gerçekten" var olan proletarya sosyalistleri bulunmasaydı, işler nereye varırdı? Herkes "EYYAM EFEN-DİSİ" olup "kurda kul" kesilseydi ve "KURTLARLA ULU-SAYDI" ne olurdu?

«Toplumun bütün devrimleri gibi SOSYAL DEVRİM de aktif olarak insancıl GELENEK - GÖRENEK üretici gücüyle, insancıl KOLLEKTİF AKSİYON üretici gücünün ürünüdür. İster istemez PASİF olan teknik coğrafya üretici güçleri, insancıl üretici güçleri DETERMİNE eder, belirlendirir. Bununla birlikte, karşılıklı olarak insancıl üretici güçler de teknik ve coğrafya üretici güçlerini RE-ALIZE ederler, gerçekleştirirler.

«Burada tarihin kaçınılmaz diyalektiği bir daha ağır basar. Teknik ve coğrafya kadar duygusuz, maddecil, kahredici üretici güçler insancıl üretici güçleri determine ettiği için: PROLETARYA SOSYALİSTLERİ denilen insanlar var olmuslardır. Yani proletarya sosyalizmi su veya bu kişinin ütopyası, kuruntusu, uyduruğu değildir. Sosyal ve ekonomik determinizmin ürünüdür.

«Bir an için (böyle bir şey olamazdı ya, netekim olamadı ve olamıyor) proletarya sosyalistlerinin hiç doğmadıklarını farzedelim. Herkes "real politiker" eyyam efendiliği ile gününü gün ediyor. Boyuna alkış ve kazanç toplayan burjuva sosyalisti oluyor diyelim.

«Böyle şey olmadı, olmıyor ve olamıyacak. Çünkü, tekrar edelim, herseyden önce EKONOMIK DETERMINIZM buna engeldir. Modern toplumda burjuva sosyalizminin tekerine birinci kamayı sokan bu gerceklik, bu ekonomik determinizmdir. Vardır PROLETARYA SOSYALİSTLERİ. Bu göz göre göre var olan insanları, gücleri ve eğilimleri nasıl yok sayabiliriz? Proletarya nasıl varsa, tıpkı öyle, proleter sosyalizmi var olmak ve gelişmek zorunda kalmıştır. Modern toplumda bu oluş ve gelişim, en önüne geçilmez asıl öz gerçekliktir.» (Dr. H. K., «İşveren Sosyalizmi, İsci Sosyalizmi», Türkiye'de Sınıflar ve Politika, s. 57 - 58 -

Proletarya Sosyalistleri son ferdine dek kırılsa bile. Bilimsel Sosyalizmi anlatan tüm kitaplar yokedilse bile, üretici güçlerin bugünkü gelişme seviyesinde, kapitalist sömürü ve zulümü ahlâka ve insan özüne aykırı bulanlar yani burjuva solcuları daima olacaktır. Ve bunlar içinden de, ta 1846'lar Avrupasında olduğu gibi Toplumu değiştirmek için, bilimselce açıklamak gereğini anlayan proletara sosyalistleri doğacaktır. Ve doğarken de burjuva hümanizmini, reformizmini öldürerek doğacaktır.

Proletarya Sosyalizmini yoketmenin bir tek yolu vardır. Kapitalist uygarlığı yoketmek; insanlığı yoketmek. Ve bugünkü nükleer silahlar, finans - kapitalin eline bu olanağı vermektedir. Finans - Kapital, ya nükleer bir savaşla proletarya ile birlikte kendini yokedecektir ya da proletarya sosyalizmi tarafından yokedilecektir.

Su halde, proletarya sosyalizmi, nükleer bir kıyametle yok olmamak için yeryüzünden emperyalizmi yoketmek zorundadır. Emperyalizmi yoketmek için de, proletaryayı burjuvaziye ideolojik köleliğe mahkûm eden; proletaryayı bağımsız bir sınıf olarak davranmaktan alıkoyan burjuva ideolojisini: Reformizmi, hümanizmi yoketmek zorundadır.

Onun içindir ki, HÜMANİTE'nin (insanlık) varlığı için bile HÜMANİZM'i (Burjuva ideolojisini) yoketmek gerek-

disyonları bile görmezlikten gelememişlerdir:

(H. G. Wells: «Esquisse de...», s. 400).

«Devrimlerden çoğu, egemen olanların (hükümmaları yüzünden, kanunları hiçe saymaları yüzünden aceleleşmişlerdir. Ve devrimlerin çoğu, ilk çelişmenin içinde bulunması gerekenden daha trajik (facialı) bir çözüm yoluna doğru tekâmül etmiştir.»

Gerçeklik budur. Onu görmek ve göstermek, valnız insanlığı ve medeniyeti değil, milletini ve vatanını seven için de boyun borcu değil midir? Yağmurun yağacağını, firtinanın kopacağını haber veren rasathaneci mi, voksa o haberi insanlardan sakliyanlar mi daha yurtsever, insanlıkseverdirler?

Sonra, kadının «havsalası» kemiktendir: bir yol daralmışsa, artık genişliyemez. Toplumun üretim münasebetleri nicin «kemiklestirilsin»? Hürriyet ve Demokrasi gibi toplum «havsalasını» kurtarıcı genişliğe kavusturan modern yollar bulunmuştur. O yolları tıkayanlar mı, yoksa tıkanmış yolda boğulmak üzere olan çocuğu (Devrimi) ve hayatı tehlikeye giren anayı (Medeniyeti) kurtarmak isteyenler mi «formektedir. İnsanlık olmadan insancıllık sözkonusu olamayacağı için, gerçekten «komünist» ya da «hümaniteist» (insanlıkçı) olan; anti - hümanist olmak; hümanizmle savaşmak zorundadır.

Burjuva Sosyalizmi, savaşa ve faşizme tıpkı sömürüve karsı çıktığı gibi çıkmaktadır. Onu, ahlâk dışı, akıl dışı, sinsanın özüne» aykırı bir şey olarak ele almaktadır.

Burjuva Hümanizmi (Reformizmi, Sosyalizmi, İdeoloisi: hep aynı şey) sömürüyü AÇİKLAMA; yani NEDEN-LERİNİ bulma gibi bilimsel bir yaklaşım içinde değildir. O sömürüye, insanca olmayan bir şey olarak karşı çıktığı; akıl dışı ahlâk dışı bir şey olarak karşı çıktığı için; sömürünün akla, ahlâka ne kadar aykırı bir şey olduğunu göstermek; dolayısıyla her ahlâklı, akıllı insanı akıl ve ahlâk dışı olduğuna ikna etmek için; sömürünün NASIL vürütüldüğünü; iscilerin nasıl sömürüldüğünü; yaşama sartlarını TASVİR eder.

(Bilimlerin evrimi bakımından ütopik ikna çabasının bir unsuru olan TASVİR: NASIL'ı anlatma; bir BİRİKİM sağlar ve Proletarya Sosyalizminin NEDEN'leri AÇIKLA-MA'sı için; KLASİFİKASYON bilimi için; Tarihsel Maddeciliğin ve Ekonomi Politiğin doğuşu için gerekli malze-

Bunun içindir ki sömürünün teshisi henüz burjuva ufkunda bir şeydir ve burjuvazinin yapabildiği yaptığı bir şeydir. Onun için, Lenin'in «Ne Yapmalı?» da acıkladığı gibi, fabrika hayatını teşhirler özünde burjuva bilinci çercevesine; yani kendiliğinden bilinç çerçevesine girer.

«Rus sosyal - demokratlarının büyük çoğunluğu, son zamanlarda, hemen hemen bütün zamanlarını fabrika koşullarının teşhisinin örgütlendirilmesine ayırmışlardır. Bunun ne kadar doğru olduğunu anlamak için -o kadar ki, bunun, kendi başına ele alındığında, özünde henüz sosyal-demokrat olmayıp, yalnızca sendikal çalışma olduğunu gerçekten de gözden kaçırmışlardır- Rabocava Mysıl'a bir göz atmak yeter.» («Ne Yapmalı», say-

Sömürü ve baskı'nın teşhisi, bir tasvir; nasıl sorusuna bir cevap olduğu için; kendiliğinden —yani NEDEN sorusuna cevap arayan AÇIKLAYAN bilimden nasibini henüz alamamıs- bilinc, burjuya bilinctir, Reformisttir, hümanisttir ve son duruşmada burjuva düzenini güçlendirir.

TASVİR, kaynağında hümanist - burjuva bir tepki olduğu içindir ki, burjuva sosyalistleri de; hatta Cumhuriyet gibi liberal gazeteler de iscilerin nasıl kötü yaşama ve çalışma şartları içinde bulunduklarını her zaman teşhir ederler. Ve bu teshirin, henuz burjuva ideolojisinin ufkunda bir iş olduğunu anlamamış işçi; bu teşhiri sosyalizm diye yutturanlarla savaşmayan işçi, bilinçli bir işçi de-

Proletarya Sosyalisti ise, sömürüye ve zulüme gayri ahlâkî, gayri insanî olduğu için değil; Tarih'çe yokolmaya mahkûm bir düzen olduğu için karşı çıkar. Onun yokolmaya mahkûm bir düzen olduğunu anlamak ise; TOP-LUMU ve toplumun evriminde bir konak olan kapitalizmin nedenlerini AÇIKLAMA; İZAH ETME çabasını; bilimsel bir çabayı gerektirir.

Ve ancak bilimsel bir açıklamaya dayanarak toplum değistirilebileceğinden; hümanizme karşı— yani insancıl ve ahlâkî veya aklî gerekçelerle kapitalist sömürüye karşı olmaya karşı— savaş verilerek; bilimsel sosvalizmin; sosyalist ideolojinin egemenliği sağlanıp; işçi sınıfının bağımsız eylemi mümkün kılınıp, kapitalizme karşı savaşta zafere ulaşılabilir. Ve -en azından üretici güçler, yeni düzenin bağrında, onu da ahlâk, akıl - dışı veya insan özü'ne aykırı bir düzen gibi gösterecek bir gelişme düzeyine ulasana dek- «ahlâkî», «akla uygun», «insan özüne uygun» bir düzen kurulabilir.

Sömürü karşısındaki bu metodolojik ilkeler, burjuva sosyalizminin SAVAŞ ve FAŞİZM karşısındaki tavrı için de geçerlidir.

Burjuva sosyalizmi için, faşizm de, savaş da insan özü'ne, akla, mantığa, ahlâka aykırı bir seydir. O halde

seps» veya «sezeryan» usûllerine sebep olmuslardir?

ve besbelli içlerinde en büyük çoğunluk krallarını muhafaza etmek istiyordu; yeter ki aynı zamanda halk da hür olsun; çoğunluk istiyordu ki, kuzularla kurtlar aynı çemen üstünde düzen ve hürriyet içinde yerleşsinler. Ama, (Yeni Ordu) ricat edemezdi: belki de kral tahtına yeniden çıkarsa, beylerinin (jantilomlarının) cesetlerini çiğnemek küstahlığını göstermis olan şu teknecileri, şu uşakları acımaksızın

haklıyacaktı. Meclis (Parlamento), hinoğluhin kralcılarla yeniden müzakereye kalkısınca ordu ise karıştı.» (H. G. Wells: Keza, s. 401). Tarih hep böyle yazıyor. Demek, Marks - Engels'

in devrimci olmaları, gericiliğin medeniyet ve insanlık üzerine düşürebilecekleri kanlı belâları önlemek istemelerinden ileri gelir. Onlar devrimi «istedikleri» için devrim olmaz, tersine: Devrim önüne geçilmez olduğu zaman, onlar bunun nasıl bir doğum olacağını açıklarlar. Marks - Engels hakkında en çok karıştırılan nokta budur.

sorun, bunun ne kadar aykırı bir şey olduğunu göstermektir! İnsanları —tıpkı sömürüde olduğu gibi— faşizmin ya da savaşın ne kadar kötü bir şey olduğuna ikna etmek gerekir. Bu da, faşizmin, savaşın NASIL kötü bir sey olduğunu TASVİR ve TESHİR ile olur.

Açın Cumhuriyet'ten Kitle'ye; Savaş Yolu'na ya da herhangi bir sendika yayın organına kadar herhangi bir burjuva liberal ya da burjuva sosyalist yayını: hep TAS-VİR, hep NASIL olduğu vardır. Savaş'ın ya da Faşizm'in kötülükleri teşhir edilir. Ama açıklama yoktur.

Çünkü NEDENLERİ açıklama, bilimin; sosyalist ideoloinin; proletarya sosyalizminin alanına girer. Ve NEDEN ortadadır; KAPİTALİZMİN kendisi.

Ve nasıl, sömürü işçi sınıfı üzerindeki kendiliğindenci ya da reformist burjuva ideolojisinin egemenliği sürdürülerek devam ediyorsa. Ve nasıl, sömürüyü ortadan kaldırmak için, bu burjuva ideolojisine karşı uzlaşmaz ve çetin bir savaş vermek gerekiyorsa. Öyle, faşizm ve savaş isci sınıfı üzerindeki reformist hayallerin; kendiliğindenliği asamamıs bilincin egemenliğinin sürmesi ile varolmaya devam etmektedir. Ve aynı şekilde, faşizmi de, savaşı da ortadan kaldırmak için; burjuva iedolojisine karşı uzlaşmaz ve çetin bir savaş vermek gerekir.

Yanlız, 19.uncu yüzyıl ortalarına doğru Alman Burjuva liberalinin hümanizminden; ya da 20. yüzyıl başı Bernstein' cı acık reformizminden farklı olarak 1970'ler dünyasının bur juva sosyalisti; genel olarak sömürünün, savaşın, faşizmin vs. nedeninin Kapitalizm olduğunu kabul eder, etmeye hazırdır. Ama -buraya bir «ama» girer- «güncel» ve «ivedi» veya «acil» olarak; veya «taktik» olarak, bir bahane bularak reformlar uğruna mücadeleyi ve bu programla uygunluk içinde, teshir ve tasviri tüm politik eyleminin içeriği haline getiriyerir.

Buriuva sosyalistleri «genel» olarak «devrimci»dirler. Ama «güncel» olarak; «acil» olarak «taktik» olarak bir reformist, bir hümanistten baska birsey değildirler.

Bu gerçeği görmeyen; ülkesinde ve dünya ölçüsünde buriuva sosvalizmiyle savasmayan sosyalist; isci sınıfını burjuvaziye ideolojik köleliğe mahkûm ediyor; sosyalist değil burjuya ideolojisini güçlendiriyor demektir.

Ya bizden yanasınız ya bize karşısınız. Arada bir yol yoktur. Seçin yerinizi. Seçecek cesaretiniz mi yok? İyi! güzel!.. Bize de cesurlar gerek. Cesaretten yoksun olanların varacağı yer ihanettir. Yanımızda savaşmayı göze alamayanlar, şimdiden burjuvazinin yanında saf tutmuşlar

Burjuvazi var, proletarya var. Birinden olmayan diğe rindendir. Sen kimden yanasın?

İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik ve Mücadele Günü olan 1 Mayıs dolayısıyla, İran Halkının Fedai Gerilla Örgütü Vatan Partisi'ne bir mesaj göndererek, İran'daki 1 Mayıs gösterilerine davet etmiştir. Vatan Partisi'nin İran'daki 1 Mayıs gösterilerine ilettiği bildiriyi yayınlıyoruz.

İRAN HALKININ FEDAİ GERİLLA ÖRGÜTÜNE

Öncelikle bu vesileyle İran Halklarının Şah diktatörlüğüne karşı, devrimci şahlanışmı selâmlarız. Ve yine bu vesileyle İran proletaryasının enter-

nasyonal görevinin ne olduğunu iletmek isteriz.

İran Devrimi, burjuvazinin güdümünde olduğuna göre, böyle bir durumun ise hangi sonuçlara varacağı Dünya devrim hareketlerinin tarihi ile defalarca ispatlandığına göre; İran proletaryasına düsen görev: İran köylüleriyle ittifak kurarak devrimi burjuvazinin güdümünden kurtarmak, halkin gü-

Bu tarihsel görevi ise İran Proletaryası, burjuva — küçük - burjuva ideolojilerin etkisinden kurtulmadıkça, reformcu hayallere karsı dövüşmedikçe

dümünü gerceklestirmektir.

Burjuva — küçük - burjuva ideolojilerine karşı işçi sınıfının dövüşebilmesi ise; proletaryanın bağımsız siyasî örgütünü gerekli kılar.

O halde: devrimi basarmak için isci - köylü ittifakı gerektiğine, bu ittifak için köylülüğü reformcu hayallerden kurtarmak gerektiğine, reformcu hayallerden kövlülüğün kurtulması icin öncelikle iscilerit bu hayallerden kurtulması gerektiğine göre; İran devrimci proletaryasına düşen EN ACİL GÖREV: Biri diğerine bağlı tüm bu görevleri gerçekleştirecek olan PROLETARYA PARTISINI örgütlemektir.

Devrimci proletarya bu görevi başaramazsa, devrimci partiyi örgütleyemezse, hiçbir görevi basaramayacaktır.

Bütün Dünya Proleterlerine olduğu gibi İran proletarvasına düsen enternasyonal görevlerin (III. ENTERNASYONALİN REORGANIZASYONU) başarılabilmesi bu görevin başarılmasına, yani «kendi» devrimine önderlik edecek Proletarya Partisinin gercekleştirilmesine bağlıdır.

Türkiye Proletaryasının Partisi olarak 1 Mayıs kutlamalarının, İran proletaryası açısından bu görevin başarılmasına hizmet etmesini diler, İran işcileri ve kövlülerinin avaklanmasını ve mücadelesini yeniden selâmlarız.

Vatan Partisi Genel Baskanı: Feridun ŞAKAR

lar içinde neçeliği ve niceliği (kemmiyeti ve keyfiyeti) en farklı olan beyninin işleyişiyle özetlenir. Üretici güçlerde, üretim ilişkilerinde, üstyapıda: hiçbir değişiklik olmaz ki, insan bilinci ondan etkilenmesin ve ona karşılık tepki göstermesin. İnsanın kendisi: Üretici güçlerle bilinç biçimlerinin buluştukları en yüksek sentezdir.

Üretici güçler tek-yanlı işlemezler: bir yığın alışılmış bilinç biçimlerini hiçe sayarken de, başka bir yığın alışılmadık bilinç biçimlerini yaratırken de, emsalsiz bir matematikle işlerler.

Bütün matematik kuralları diyalektiktir: artı (müs pet) değer ne denli doğru ise, eksi (menfi) değer de en az o denli doğrudur. (Aksi dâva dahi sahihtir.) Bir dünyada üretici güçler üretim ilişkilerini çatlatacak duruma geldiler miydi, artık dâhi kişiler, kahramanlar değil, partiler, sosyal sınıflar değil, tümüyle insanlık istediği kertede duyu, düşünce ve dilekleriyle karşı çıkmaya çabalasın, Devrim er geç herkesi şaşırtan bir sürprizle patlak vermenin yollarını, bu yolda yürüyecek insan kümelerini ve insan bilincini bulur. Sosyal fikirlerle, onları gerçekleştirecek insanlar kendiliğinden ortaya çıkarlar.

«Onun için, insanlık hiçbir vakit çözümliyebileceği problemlerden başkasını önüne koymaz; çünkü, daha yakından bakılacak olursa, boyuna görülecektir ki, problemin kendisi de ancak onu çözümleyecek maddecil şartlar artık var olduğu veya hiç değilde var olmak üzere bulunduğu zaman kendisini gösterir.» (K. Marks: «Einleitung zu...», Önsöz).

Şair: «Toprak, eğer uğrunda ölen varsa vatandır» demiş. Sosyal problemler, onları omuzlarına alacak insan kümeleri varsa gerçekleşir. Bütün Antika Tarih boyunca —kendileri insan yerine konmak istenmiyen— Orta ve Yukarı Barbar insanlar, kafalarında doğan fâtihlik ve zafer ülküsüyle, kendileri de niçin olduğunu sezemedikleri için, çok kez Tanrıcıl bir itilişle (Cezbe, İlham, Rüya, Fal, Kehanet ve ilh. ile) yola çıkarak Tarih sahnesine atıldılar. Geliştirebileceği üretici güçleri son kertesine dek üretmiş bulunan eski üretim ilişkileri çerçevesi içinde kaldıkça artık bir adım daha ileriye gidemiyecek duruma düşmüş muazzam medeniyetlerin, «Tufan» ı andırır «Tarihcil Devrim» lerle, altlarından girip üstlerinden çıktılar.

Bezirgân ekonomi: Tarihte «tekerrür» sanılan o dönüp dönüp yeni baştan başlamalarla, bilinen yeryüzünü («Eskj Dünya» yı) baştan başa kapladığı zaman, insanlık o neçelik (kemmiyet) birikiminden (bezirgân gelişimin evriminden) yeni bir niceliğe (keyfiyete) atlıyaçaktı. O zaman, sanki, Yakındoğu'dan Büyük Britanya adasına dek önüne geçilmez ilerleyişini başarmış bulunan üretici güçlerin keskin bilinci belirdi. Bu bilinç, pek ters huylu, tersin tersi, ama bilinç namusunu hayatiyle dahi değişmiyen kıvrak bir «saf kan İngiliz» in ağzında destanlaştı: Roger Bacon, 7-8 yüzyıl öncesinden, geleceğin bütün üretici güçlerini (Buhar-makinalı Gemileri, Otomobilleri, Uçakları) gözüyle görmüşçe anlattı:

«Kürekleri bulunmayan denizciliğe elverişli ma kinalar olacak, ırmaklara ve okyanusa uygun büyük gemiler, bir tek adamın güdümüyle, gemiler dolusu adamla olduğundan daha hızlı ilerliyebilecek; gene öyle arabalar yapılacak ki, bunlar çeki hayvanlarının yardımına hiç yer kalmaksızın, cum impeto instimoebil; tıpkı eskilerin savaş yaptıklarını sandığımız orakla cihazlanmış arabalar gibi hareket edecekler; uçan makineler de mümkün şeyler sırasındadırlar, öyle ki, bir adam bunların ortasına oturup bir tertibatı işletince, yapma kanatlar uçan kuş gibi havayı

O, yeryüzünde bir de Amerika'nın bulunduğu bilinmeyen günler (1210-1290), dünyanın başka hiçbir
yerinde böyle düşünen adam çıkmadı. Roger Bacon,
her türlü (Otorlteye - Göreneğe - Cahil Kalabalığa Boş Gurura) meydan okudu; tek bilginlik yolu sayılan Skolastiği yere çaldı. Ezbercilere haykırıyordu:
«Naslarla (dokunulmaz hakikatlarla) ve otorite yapmış (saygı gören) kurallarla, preseptlerle (hazır fikirlerle) güdülmeyi bırakın: «Dünyaya bakın!» Fransisken tarikatının müridi idi. Ömrü zindanda geçti.
Ama, Şark usûlüyle öldürülmedi. İngiltere, dünyanın
başka hiçbir yerinde hiçbir zaman görülmedik yeni
üretici güçlerle Modern Kapitalizm (işveren düzeni)
denilen yeni üretim ilişkilerine ilk giren ülke oldu.
Bir aksi İngiliz'in kafasında doğan fikir, İngiltere'de

Roger'den 2 yüzyıl sonra Vinci'li Leonardo (1452-1519): «Kuş gibi havayı çırpacak yapma kanatlı makine» yi kara kalemle taslaklaştırdı. (D. s. Meresch-kowski: Leonardo du Vinci, s. 296 Leipzig. 1912). Üretici güçler Batıda ikinci Rönesansı yarattı. Bu güçler, ancak bezirgân ilişkilerinin «göğsünde kuluçkalaşabildi». O ilişkilerin bilinç biçimi Makyavelizm oldu. Makyavel: «Ne adalete, ne dünyayı idare eden Allaha ve ne de insanların kalbinde barınan Allaha inanmıyordu; vicdanın insanlar üzerinde etki yapan kudreti-

ni de hesaba katmıyordu.» (H. G. Wells: «Esquisse de l'Histoire Universelle», s. 386, Paris, 1948). «İmparatorluğun yıkılmasından ve Kilisenin kısır girişkinliğinden sonra fışkırmış bulunan yeni devletlerin prensleri arkasında, dört yanı tutmuş Makyavel tipinde Şansölyeler (Sadrâzamlar), sekreterler ve muhasipler (sır ortakları) türemişti. Örneğin Cromwell, ve Roma ile kopuştuktan sonra İngiltere'de 8.ci Nenri'nin Bakanı, Makyavel'in Prince adlı eserini us ve akıllılık özünün özü sayıyorlardı. Prenslerin kendileri de yeterce zeki oldukları vakit Makyavelci görünüyorlardı.» (Wells: Keza, s. 387).

İngiltere'de Makyavel'den önce, Makyavel'le hemen hemen aynı yıllarda (1526-1561) yaşamış 1.ci Jean'ın Sadrazamı (ikinci) Bacon (François) maddi hayatta satılıktı. Kültür alanında da el çabukluğu yaptı, İki yüzyıl önce «şüpheli adam» olarak ezilmiş bulunan adaşı Roger Bacon'ın görüşünü çaldı: «Tecrübe usûlünün yaratıcılarından biri» kesildi. Yâni, İtalya'da Makyavelizm, küçük müstebitlerin leş kurtları gibi birbirlerini yemelerine yarıyan bir kurnazlık oldu: üretici güçlerin yaratıcısını kendi toprağından kaçırttı, Leonardo'yu Fransa'da ölmeye itti. İngiltere'de Makyavelizm, modern üretim güçlerinin gerektirdiği Devrimde, dünyanın yetişmiş yetişecek en kalleş kahramanı Cromwell'i Allahlaştırdı.

DEVRİMİN ZAMANI

Toplum alinyazısının bütün tecellilerini Tarihin olayları ile belgelendiren Marks-Engels, sebep ve neticelerini ilk defa açıkça belirttikleri Sosyal Devrim önünde nasıl davranabilirlerdi? İnsan vücudunun normal, anormal anatomi ve fizyolojisini iyice bilen hekimin, gebe bir kadın önünde düşünüp davrandığı gibi. Hekim, ilkin kadının sahiden gèbe olup olmadığını, sonra bu gebeliğin süresini doldurup doldurmadığını teşhis eder. Marks-Engels, aynı bilgin özeniyle: ilkin toplumda yeni ve ileri üretici güçlerin sahiden gelişmekte olup olmadığına baktılar. Sonra bu gelişimin, eski üretim ilişkileri içinde artık daha fazla gelişemedikleri için, o ilişkileri çatlatarak yeni üretim ve mülkiyet ilişkilerini doğurtacak olgunluğa erişip erişmediklerini aradılar.

Ömürleri savaş manyaklığı ile geçen derebeyi sınıfları ve ömürleri devrim isterisi ile geçen işveren sınıfları, Marks'a: «Red Terror Doctor» (Kızıl Zılgıt Doktoru) adını taktılar. Bugüne dek dost düşman: Marks-Engels'i, her ne olursa olsun, ihtilâl kışkırtıcısı kızıl koncolos gibi anlamak ve anlatmaktan hoşlandılar. Marks-Engels'in Devrim üzerine kendi belirli kanıları ise söyle başlar:

«Bir toplum (bir sosyal biçim), genişliğince içine aldığı bütün üretici güçleri (müstahsi! kuvvetleri) geliştirmedikçe asla ortadan kalkmaz; ve hiçbir vakit yeni yüksek üretim ilişkilerinin maddî var olma şartları eski toplumun göğsünde kucaklaşmış bulunmadıkça, o ilişkiler eski sosyal biçimin yerine geçemez.» (K. Marks: «Einleitung zu...», Önsöz).

İşte Devrim anlayışının «kıldan ince kılıçtan keskin» «Sırat Köprüsü» budur. Var olan toplumdaki Üre tim ve Mülkiyet münasebetleri, içine alabildiği üretici güçleri artık geliştiremez duruma geldi mi, gelmedi mi? Bu anlaşılmadıkça devrimciliğe kalkışmak serüvenciliktir. Devrim için devrim yapılmaz. Aklına gelenin, elindeki üstyapı ve bilinç imkânlarına güvenip, Güney Amerika usûlü her gün bir «Prononciamento» patlatıvermesi sosyal devrim olamaz. Marks-Engels: gelişi güzel devrimcilik avantürlerini desteklemek şöyle dursun, bütün o gibi denemeleri bir daha geri gelmemek üzere, kitaptan ve hayattan silmiş gerçek devrimcilerdir.

Yalnız, problemin burası, diyalektiğin gerçekten en kıyasıya incelikle işlediği yerdir. Sosyal Devrimin olgunlaştığı, artık çocuğun doğmak üzere olduğu nasıl ve nereden anlaşılacak? Var olan üretim münasebetlerinin karnında büyümüş üretici güçleri daha fazla tutmaması gerektiği, dokuz ay on gün dolduktan sonra anasının da, çocuğun da hayatlarını kurtarmak için doğumun, devrimin yapılması zarureti nereden anlaşılacak? Üretici güçlerle, üretim münasebetlerinin ölçüleri, devrimin termometresi yoktur. Tersine, bezirgân ekonomisinin bireyci sistemi içinde hersey üretici güçlerle üretim münasebetleri arasındaki gelişim derecesini ölçmeye engeldir. İster istemez değerlendirmelerde inanılmıyacak yanılma payları gizlenir. Hele 19 uncu yüzyıl ortasında durum, Devrimin bilimini kurmuş olan Marks Engels'i bile şaşırtacak genclikte ve tecrübesizlikte bulmustur. Cünkü:

«Günlük tarihten alınmış ölcülerle olaylar ve olay sonraları değerlendirilirken, hiçbir vakit tâ en son ekonomi sebeplerine dek çıkılamaz. Hatta bugün (6 Mart 1895 günü), yetkili teknik basın o denli bol malzeme sunarken dahi, İngiltere'de bile, cihan piyasası üzerinde sanayiin ve ticaretin gidişini, üretim metodlarında olagelen değişiklikleri günü gününe takibetmek, hem de istenildiği anda, o türlü karışık ve

daima değişken faktörlerin genel bilançosunu yapabilecek tarzda takibetmek imkânsız kalacaktır; ayrıca o faktörlerden en önemlileri ise, çok kez ansızın ve zorla, yüzeye çıkmadan uzun süre önce gizli kuvvet (occulte) olarak etki yaparlar. Verili bir çağın ekonomi tarihi üzerine hiçbir vakit o anda dupduru bir görüş elde edilemez: ancak iş işten geçtikten sonra, malzemeler derlenip eleştirilince net bir görüş kazanılır.» F. Engels: «Les Luttes des Classes en France»a, Giriş, s. 3).

8 MAYIS 1979

Onun için, Marks-Engels çapında insanları bile 1848 Devrimleri ve hatta 1871 Paris Komünü hazırlıksız yakalamıştı. Değil ki, gericllerin suçlamıya kalkıştıkları gibi, Marks-Engels o devirleri kışkırtmış olsunlar... Asıl kışkırtıcılar, 1848 Devrimleri için Marks'ın dediği gibi, işçi sınıfına en çok iftira edenlerdi:

«Proletaryayı (işçi sınıfını) Haziran isyanına zorla sokan burjuvazi (işveren sınıfı) oldu.» (K. Marks: «Les Luttes...», s. 45).

DEVRIMIN DOĞUMU

Devrimin doğumu nasıl olur? Marks-Engels'in en cok suçlandırılan bir termleri de «Proleterya Diktatörlüğü» sözüdür. Şüphesiz en az anlaşıldıkları yer de, bu sözün modern Tarihteki olaylarla ve en başta gerçek Demokrasi ile olan münasebetidir. Bütün anlayışsızlıkların kökü ise, hep gelir: Diyalektikte tezatların beraberliğini bilmiyen metafizik mantığa dayanır.

Antika Medeniyetlerde «üreyiş» memesiz hayvan ulü idi. Ana medeniyet çevre dört yanında birçok yerlere birçok yumurtalar bırakıyordu. (Dünyanın geisi güzel semtlerinde Tapınaklar, Kervan durakları, Kentler kuruyordu). Bunlardan yeni üretici gücleri gelistirecek veni üretim münasebetleri yaratabilen semtlerde, yeni bir medeniyet doğabiliyordu. Modern medenivette ise. «ürevis» memeli hayvan usûlüdür. Medenivet ananın eski düzenindeki üretim münasebetleri, yeni ve ileri üretici güçleri karnında «dokuz ay on gün» büyüttü mü, doğurması gerekiyordu. Böylece insanlık, var olan medeniyetin tümüyle batması verine, yeni üretici güçlerin büsbütün çiçeklenmesine elverişli yeni üretim münasebetleri yaratarak, yeni bir sosyal düzen kuruyordu. Öyleyse, yeni düzenin doğumu ayrı bir hekimlik istiyordu. Eski düzenin karnında miadını doldurmuş yeni düzen nasıl doğacaktı?

Hekimlikte doğumcu doktor, gebe kadının sahiden cocuk doğuracağını tespit etti mi, doğumun nasıl olacağını da önceden kestirir. Promonto-Pübyen mesafenin genişliğini ölçer: 9 santimden büyükse, doğum normal olacaktır; mesafe 7,5 santimse, forseps (demir kepçe), daha darsa sezaryen (karnı yarıp alma) müdahalesi yapılacaktır. Hekimin böyle konuştuğunu işitenler: «Vay! Zâlim, gaddar hekimlik, ve ey alçak, hain hekim: yumuşacık bebeği dünyas nı görmeden çelik kıskaçla sıkıştıracak, saygı değer ananın kutsal karnını bıçakla yarıp kanlar içinde bırakacak!» çığlığını koparabilir mi? Henüz hiçbir derebeyi kafalı koca: güç doğum teşhisi önünde, karısının karnında çocuk bulunmadığını iddiaya kalkmamıstır, sanıyoruz. Ama, doğum tedbiri düşünen hekimin şakağına altıpatlarını dayayıp, kendisini zındana atacak ve bir daha böyle yırtıcı düşüncelere kimsenin sapmaması için, bütün hekimlik kitaplarını mevdanlarda yakacak efendiler çıksa, gülünür mü, ağla-

Marks-Engels'in modern devrim doğumları önün. de düsürülmek istenen durumları, aşağı yukarı doğum teşhisi ve tedavisi üzerine yanılmaz bilimin vollarını bilen hekimin cinayetle yargılanmasını andırır. Adamcağız anayı da, çocuğu da kurtarmak için bilim kanunlarını göstererek insanlık vazifesini yapmak ister. «Dünya dönüyor» diyen Galile'nin Engizisyon Mahkemesine verilmesi gibi tepkilerle karsılasır. Bu tepkiler hic değilse bir işe, daha doğrusu tepki gösterenlerin işine yarar mı? Koca tarih ortada. Antika tarihte eski üretim münasebetlerinin üretici güçleri celikten bir kumkuma gibi sıkması, bütün bir medeniyetin bombalaşıp patlıyarak «Tarihcil Devrim»le yok olmasına kapı açmıştı. O yüzden insanlık yüzyıllar boyu eskiden eriştiği ileriliğin sıla hastalığını çekmiş, o seviyeye ulaşmak için Rönesanslar özlemiyle kıvranmıstır. Cünkü bir yerde biryol katılaşıp müstehaseleşen üretim münasabetleri kabuğunu, o yerdeki üretici güçlerin gelişimi çatlatmıya yetmemiş, dışarıdan yabancı üretici güçlerin en başlıcası olan insan üretici güçleri, Barbar güçleri eski medeniyeti toz etmek zorunda kalmıştır. Modern toplum için öyle dışarıdan gelecek taze insan güçleri, Barbar üretici güçleri artık yeryüzünde tükenmiştir. Onun için üretici güçler eski üretim münasebetlerini toplumun kendi icinde gideren Sosyal Devrimler yaratmıştır. Eskiyen üretim münasebetleri yeni doğumu önlediği zaman, modern çocuk ana karnında ölmemis, insanlık için istenmiyen daha hoyratça ve

I MAYIS 1979 UZERINE

mizminin işçi sınıfı üzerindeki etkisinin kırılması ile gerçekleşebileceğinin kanıtı oldu. Her iki 1 Mayıs yenilgisi de bu anlamda birer ders oldu.

Vatan Partisi, 1 Mayıs 1979'da işçi sınıfının düzeni protesto edeceği platformu şu şekilde koydu:

- «1. Bugünkü ekonomi ve sınıf ilişkileri kökten değiştirilmedikçe, halkın çektiklerine hiç bir şekilde son verilemez.
- Bu kökten değişikliğin başarılması, EN ACİL GÖREVDİR.
- Bu köklü değişiklik asgari şunları içermelidir:
 Üst Yapıda :

Bugünkü bürokratik, baskıcı, militer, pahalı devlet aygıtı yerine, fakir halkın tamamen aşağıdan gelme girişim ve örgütlere dayanan ucuz, bürokratik ve militer olmayan bir devlet cihazının örgütlenmesi. Diğer bir deyişle Demokratik Cumhuriyettir.

Ekonomi Temelinde :

- a) Sanayide: Millîleştirilmiş, planlı, büyük sanayi.
 İşçi sınıfının demokratik hakları ve denetimi.
- b) Tarımda: Derebeyi artıklarının doğrudan doğruya yoksul köylülerin eliyle temizlenmesi, köy ekonomisi ve yönetiminde de demokrasinin sağlanması.
- Bu köklü değişiklikler, ancak fakir halk kitleleri tarafından gerçekleştirilebilir.
- 5. Yukarıda üç başlık altında ifade edilen kökten değişikliklerin hepsi birbirinden ayrılmaz bir bütündür. Halkın işsizlik ve pahalılık cehenneminden kurtulması için ekmek, su kadar gerekli bu üç başlı değişikliğin biri eksik oldu mu, hiçbiri gerçekleşemez.»

Vatan Partisi, diğer siyasî parti ve eğilimlere bu platformu önerdi, 1 Mayıs gösterilerinin hangi muhtevada olması gerektiği temel sorununu böylelikle öne çıkarttı.

Vatan Partisi Merkez Komitesinin «1 Mayıs Kararı»nda ise partinin, «klasik bir bayram töreni olarak gelenekselleştirilmeye çalışılan 1 Mayıs'ı gerçek devrimci içeriğine kavuşturmak, işçi sınıfının Birlik ve Mücadele günü olarak kutlamak görevi» ile karşı karşıya olduğu, bu görevin tüm insiyatifler ve olanaklar seferber edilerek yerine getirmesi gerektiği belirtilmekte idi

Vatan Partisi, kısıtlı imkânları ile bu büyük görevin yerine getirilmesine girişti. «1 Mayıs Gelirken Görevlerimiz» başlıklı bildiri ile işçi sınıfına ve halka 1 Mayıs gösterilerinde işçi sınıfının asgari devrim programının ve devrimci sloganların yükseltilmesi gerektiğini açıkladı. Esas sorunun gösterilerin hangi muhtevada yapılması gerektiği sorunu olduğunu belirtti. Elbet sorun, 1 Mayıs'ın Taksim meydanında mı yoksa sıkıyönetim bölgeleri dışında mı kutlanacağı gibi bir ikilem karşısında tercih yapmak değildi. Esas sorun, İstanbul'da ve her yerde 1 Mayıs'ın hangi muhtevada anılacağı idi. Problemi yukarıdaki ikilem çerçevesi içinde koyanlar (DİSK, TİP, TSİP, İlerleme vb.) bu kayıkçı dövüşü içinde kendi platformlarının reformizmini gizliyorlardı. Sorunu, «1 Mayıs alanı» va da «sıkıyönetim bölgesi dışında» gösteri yapılması şeklinde koyanlar ayrıca, 1 Mayıs'ın mümkün olan her yerde ve çeşitli biçimlerde ve yoğun olarak anılabilmesini de olanaksız birakiyorlar, dolayısıyla 1 Mayıs'ı sıkıyönetim ve hükümetin icazetine tabi kılıyorlardı. Vatan Partisi, 1 Mayıs'ın devrimci muhtevada anılabileceği bir gösteriyi düzenlemek üzere İstanbul'da Sultanahmet -Saraçhane arasında bir miting ve yürüyüş için bildirimde bulundu. Ancak sıkıyönetim ve İstanbul Valiliği Parti'nin bu yasal hakkını gasbetti.

1 Mayıs yaklaşırken, 1 Mayıs'ı «1 Mayıs alanında kutlayacağız» diyenlerin de, «sıkıyönetim bölgeleri dışında kutlayacağız» diyenlerin de, 1 Mayıs'ın hangi muhtevada anılması gerektiği sorununda birleştikleri görülüyordu: Hepsi de «141 - 142'ye Hayır», «Sıkıyönetim Kaldırılsın», «NATO'dan Çıkılsın», «Genel Grev Hakkımız, Söke Söke Alırız» vb. gibi reformist içerikli talepleri ve sloganları yükseltiyorlar, reformist platformlarda birleşiyorlardı. TİP, TSİP, İlerleme gibi burjuva sosyalistlerine, DİSK yöneticilerine göre, 1 Mayıs'ta işçi sınıfı ve halk, bir avuç parababasına düzeni nasıl tamir etmesi gerektiğini hatırlatacak, onlardan bu düzen çerçevesinde iyileştirmeler dilenecekti! Aralarındaki anlaşmazlık, bu akıl hocalığının ve reformizmin, nerede, hangi meydanda yapılacağı üzerinde

Küçük - burjuva sosyalizmi eğilimleri de gerek «1 DEĞ Mayıs'ı 1 Mayıs Alamında Kutlayaçağız» şiarı ile, getırdı.

(Baştarafı 1. Sayfada) rekse diğer reformist içerikli program ve şiarları ile etkisinin kırılması ile reformizmin yoğun etkisi altında olduklarını bir kez daha gösterdiler.

26 Nisan'da sıkıyönetimin İstanbul'da her türlü gösteriyi yasaklaması üzerine, Vatan Partisi sıkıyönetimin bu uygulamasını da protesto etti ve İstanbul işçilerine şu bildiriyi yayınladı:

«İSCİ KARDEŞ

VATAN PARTİSİ baştan beri 1 Mayıs'ı klasik bir bayram töreni oarak değil, BİRLİK ve MÜCADELE GÜNÜ olarak kutlanması gerektiğini söyledi.

ISCI KARDES

VATAN PARTISİ baştan beri 1 Mayıs'ın reformcu parolalarla değil, devrimci parolalarla kutianması gerektiğini, devrimci programı yükseltmek gerektiğini söyledi.

İşçi Kardeş, burjuva sosyalizmleri (TİP, TSİP, TKP) DİSK yöneticileri gibi reformcular baştan beri "141 - 142'ye Hayır, Sıkıyönetime Hayır, NATO'ya SENTO'ya Hayır, Yaşasın Genel Grev Hakkı vs." dediler, işçilerin önüne bu reformcu parolaları sürdüler. "1 Mayıs alanı" parolasını öne çıkarttılar.

Vatan Partisi ise bu reformcu parolalara karşı "REFORMLAR DEĞİL DEVRİM, PARA-BABALARININ EGEMENLİĞİNE SON, HÜKÜ-MET DEĞİŞİKLİĞİ DEĞİL DÜZEN DEĞİŞİKLİĞİ" gibi şiarları bayraklaştırdı. Asıl sorunun 1 Mayıs alanı değil, devrimci parolalar etrafında birleşmek olduğunu, 1 Mayıs alanı parolasını öne çıkartmanın reformcu parolaları gizlemek için yapıldığını açıkladı ve tekrar açıklıyor.

İŞÇİ KARDEŞ

Kendi örgütüne, kendi gücüne, kendi girişimine güven, Sana, senden başkasından hayır gelmez. Fabrikanda, semtinda, komiteler örgütle.
Yakın fabrikalardaki, yakın semtlerdeki işçi kardeşlerinle BİRLEŞ... Kendi insiyativinle belirleyeceğin merkezlerde toplan.. 1 Mayıs'ın devrimci ruhuna uygun MÜCADELE et... 1 Mayıs'ı Sıkıyönetimi, uygulamalarını, tutuklamaları da
protesto ederek an...

VATAN PARTISI seninle beraberdir. YAŞASIN İŞÇI SINIFI YAŞASIN 1 MAYIS»

Sıkıyönetim 29 Nisan'da da «1 Mayıs'ta sokağa çıkma yasağı koydu.» Bu arada İstanbul dışında gösteri yapma kararı veren «sağduyu sahipleri»ni de takdirle karşıladığını bildirdi. Vatan Partisi, Sıkıyönetimin 1 Mayıs'ı gasbeden bu uygulaması üzerine İstanbul işçilerine bir bildiri daha yayınlayarak, 1 Mayıs'ın anılabilmesi için şu yolu önerdi:

«SIKIYÖNETİMİN GASPETTİĞİ 1 MAYIS'I 30 NİSAN'DA ANARAK, DÜZENİ PROTESTO EDELİM!

ISCI-KARDES.

Vatan Partisi baştan beri 1 Mayıs'ın klasik bir bayram töreni olarak değil, BİRLİK VE MÜCADELE günü olarak anılması gerektiğini, reformcu parolalarla değil Devrimci parolalarla, Devrimci Programı yükselterek yapılması gerektiğini söyledi.

İŞÇİ KARDEŞ,

Burjuva sosyalizmleri (TİP, TSİP, TKP), DİSK yöneticileri gibi reformcular ise baştan beri senin önüne "141-142'ye Hayır, Sıkıyönetime Hayır, NATO'ya - CENTO'ya Hayır, Zamlara Hayır, vs." sloganlarını sürdüler. Düzenin kendisini değil, düzen içinde düzen baki kalmak kaydıyla, düzeltmeler yapılmasını önerdiler. Yanı reformlarla senin kurtulabileceğin hayalini yaydılar. Böylelikle bu düzene umud beslemeni öğütlemiş oldular. Reformculuklarını senden gizleyebilmek için de "1 Mayıs Alam" parolasını öne çıkarttılar.

ISCI KARDES.

Vatan Partisi ise bu reformcu parolalara karşı "RE-FORMLAR DEĞİL DEVRİM — PARABABALARININ EGEMENLİĞİNE SON — HÜKÜMET DEĞİŞİKLİĞİ DEĞİL DÜZEN DEĞİŞİKLİĞİ" şiarlarını bayraklaştırdı. İşte Vatan Partisi sana dün ulaştıramadığı bildirisinde bunları dedi. Sana "KENDİ ÖRGÜTÜNE, KENDİ GÜCÜNE, KENDİ GİRİŞİMİNE GÜVEN. SANA SENDEN BAŞKASINDAN HAYIR GELMEZ. FABRİKALARDA, SEMTLERDE KOMİTELER ÖRGÜTLE, YAKIN FABRİKA VE SEMTLERDEKİ İŞÇİ KARDEŞLERİNLE BİRLEŞ, KENDİ İNSİYATİFİNLE BELİRLEYECEĞİN MERKEZLERDE TOPLAN. 1 MAYIS'I SIKIYÖNETİMİ, UYGULAMALARINI VE TUTUKLAMALARI DA PROTESTO EDEREK AN" dedi.

VATAN PARTISÍ, senin partin, bugün yine sana

İŞÇİ KARDEŞ,

Yenilmek istemiyorsak, reformcuların etkisinden kurtulmak zorundayız. Bir kere daha gördün ki, bu düzenden hiç bir umut beslenemez. BU DÜZEN BEŞ PARA ETMEZ. Parababaları düzeninden, zenginlerden fukaraya hayır gelmez. Seni sokağa çıkartmayan Sıkıyönetim Burjuva Sosyalistlerine, reformculara taktırname veriyor. Neden? Bu düzenden sana hayır gelebileceğini söyledikleri için.

İŞÇİ KARDEŞ,

O halde görev bellidir. Sıkıyönetime, reformculara rağmen 1 Mayıs'ı kutlamak, 1 Mayıs'ı düzeni, Sıkıyönetimi, uygulamalarını, tutuklamaları, HUZUR VE SÜKUNU BOZAN SOKAĞA ÇIKMA YASAĞINI protesto ederek, seni parababalarına peşkeş çeken reformcuları deşifre ederek anmak.

İŞÇİ KARDEŞ,

Senin birleşmenden, gücünü arttırmandan, DEV-RİMCİ BİLİNÇLE dövüşmenden korkuyorlar. Onun için 1 Mayıs'ı yasakladılar. Bir araya geldiğin zaman, bugün değilse yarın reformcu parolaları yerle bir edeceğini biliyorlar. Onun için reformcu parolalarla dahi biraraya gelmeni hazmedemediler.

İŞÇİ KARDEŞ,

Bu ahval ve şeriat altında dahi görev: VAZİFEMİ-Zİ BAŞARMAKTIR.

Vazifemiz, 1 Mayıs'ta DÜZENİ PROTESTO etmek-

Parababaları, sıkıyönetim senin düzeni protesto etmeni engellemek için 1 Mayıs'ta sokağa çıkma yasağı ilân etti. O halde görev: DÜZENÎ 30 NÎSAN'DA, BUGÜN

O halde görev: DÜZENÎ 30 NÎSAN'DA, BUĞÜN PROTESTO ETMEK, DEVRÎMCÎ PAROLALARIMIZI BUĞÜN BAYRAKLAŞTIRMAK. 30 NÎSAN'I 1 MAYIS YAPMAK.

GÖREV BAŞINA KARDEŞLER.
VATAN PARTİSİ SENİNLE BERABERDİR.
VAŞASIN İŞÇİ SINIFI.
VAŞASIN I MAYIS.

KAHROLSUN VATANDAŞI ŞOKAĞA ÇIKARTMA-YAN FİNANS - KAPİTAL TEFECİ - BEZİRGÂN DÜ-ZENİ.

KURTULUŞ: UCUZ DEVLET - ŞUURLU TİCARET - TOPRAK REFORMUNU GERÇEKLEŞTİRECEK DE-MOKRATİK DEVRİMDİR.

VATAN PARTISI»

Vatan Partisi'nin bu çağrısı, ulaşabildiği ölçüde işçilerde yankı buldu.

Bu 1 Mayıs'ta da işçi sınıfının asgari devrim programı ve işçi sınıfının devrimci sloganları, reformist program ve sloganları etkisizleştiremedi. Ama 1 Mayıs'ın İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik ve Mücadele Günü olarak hangi muhtevada anılması gerektiği konusunda ileri bir adım atıldı.

Diğer yandan 1979'un 1 Mayıs'ı bir diğer şeyi daha gösterdi: Geçmişte finans - kapital + tefeci - bezirgân oligarşisi, «Bahar Bayramı» demagojisi yetmediği için 1 Mayıs'larda bir kaç yüz «sicilli komünist»i göz altına alır, böylelikle 1 Mayıs'ı sessiz sedasız geçirmeye çalışırdı. Şimdi ise, bu işin içinden bir kaç yüz kişinin gözaltına alınması ile çıkılamıyor. Onun için de milyonlarca kişiyi gözaltına almaktan - evlerine kapamaktan başka çıkar yol bulunamıyor. Görev, finans - kapitalin gözaltına aldığı bu milyonları reformist program ve parolaların etkisinden kurtarmak, devrimci program ve parolalara kazanmak, finans - kapitalin korkulu rüyasını gerçek kılmaktır.

SOSYALIST

BIR KONUK VE BIRKAÇ TEMEL KONU

SOSYALIST

Vatan Partisi Kongresi'ndeki konukların konuşmaları arasında, en ilgi çekeni —yalnızca konuşmayı yapanın politik söhretinden dolayı değil, içeriğinden dolayı— Sarp Kuray'ın konuşmasıdır. Konuşmayı ilginç kılan yan: Bilimsel Sosyalist Öğretiye, büyük bir sıçrama sağlayan Hikmet Kıvılcımlı'nın geliştirdiği bazı kavramların —tabii içeriği tahrif edilerek- Bilimsel Sosyalist Öğretinin terkedilmesine nasıl örtü yapılabileceğine çok orijinal, çok tipik bir örnek

«Doktorcu» denilenler içinde, bugün artık, üç belli başlı sınıf, zümre ve tabakanın (Proletarya, Yaban Burjuvazi, Küçük-burjuvazi) çıkarlarının ve ideolojisinin ifadesi olan üç çizgi kesin ve net olarak ayrılmış bulunmaktadır.

Bunlardan burjuvazinin «doktorcu» sosyalizmi, Üçüncü Kongre'ye dek Vatan Partisi'nin resmî hattını oluşturuyordu. Bu çizgiyi sürdürenler, bugün artık Vatan Partisi dışındadırlar ve Kıvılcım Yayınları arasında: «Vatan Partisi'nde Yol Ayrımı» adını taşıyan bir broşür yayınlamışlardır. Bizce, Teori planında, bu çok açık «Doktorcu görünümlü burjuva sosyalizmi» nin işi bitiktir.

Bu çizgi, diğer burjuva sosyalizmleriyle görünüm ayrılığına karşılık aynı öz niteliklere sahip olduğundan; gerek Türkiye'de, gerek dünyada bugün egemen olan burjuva sosyalizmlerine (Reformizme) karşı yürüteceğimiz mücadele, su bizim «doktorcu» burjuva sosyalizminin dayandığı temel önermelere de yönelmiş olacaktır.

Bize göre, bu çizginin yeri TİP, TSİP, TKP'nin yanıdır. Gelecekte görünüm ayrılıklarını da gidererek (TSİP'in geçir diği evrim gibi) onlarla kaynaşabilir. Belki ters yönde bir eğilim de ağırlık kazanabilir. Olayların önceden kestirilemez akışı içinde, diğerleri, işçi sınıfı üzerindeki etkinliklerini an- taracak tutamak noktalarını «Anarşi Yok! Büyük Derleniş!» cak «Doktorcu» bir görünüm altında sürdürebileceklerini gö te bulduklarını düsündüler. rebilir ve kaynaşma, Doktorculuk kisvesi altında da gerçekleşebilir. Elbet bu olasılık, Vatan Partisi'nin belli bir güce ulasmasını; etkinliğinin artmasını; dolayısıyla «doktorculuğun para etmesi»ni gerektirir.

Her ne olursa olsun, şu sıra ulusal ve uluslararası planda burjuva sosyalizmine karşı açtığımız, en genel, en temel sorunlara ilişkin savaş, bizim «doktorcu görünümlü burjuva sosyalizmi»nin de temellerini dinamitleyecektir. Bunu ancak GENEL'in ve ÖZEL'in diyalektiğini kavramayanlar göremezler. Zaten o GENEL SORUNLAR, SU ÖZEL «Doktorcu görünümlü burjuva sosyalizmi» ile savaş içinde gündeme geldi. Her adımda, o en temel sorunlara tosladıkça, ilkeli ve tutarlı bir politikayı belirleyebilmek için, şimdiye dek tartışmasız kabul görmüş genel sorunları tartışma konusu yapmak kaçınılmaz oldu. Bu gidiş içinde, Bilimsel Sosyalizmi (Marksizm-Leninizmi; Hikmet Kıvılcımlı'yı) yeniden keşfettik ve ediyoruz. Şimdi özellikle, reformizmle, burjuva ideolojisiyle bu kopuşmanın tüm mantık sonuçlarını da aynı cesaretle öne sürüp savunmaya çalışıyoruz.

Bir de küçük-burjuvazinin «Doktorcu»luğu var. Yakın zamana kadar, bu küçük-burjuva eğilimler, özellikle «ÇAĞ-RI» ve «DERLENİS» dergilerinde dile gelmekteydi. Bunlardan Derlenis vavınını sürdürüyor.

Çağrı'ya gelince, bu dergiyi eskiden çıkaranların söyvarlığına son vermiş; Sarp Kuray'ın dile getirdiği -ve bu vazımızın da konusu olan— görüşleri aynen benimseyip

ve hele «Sarpçı»lığa nisbetle Marksizme, «sınıf mücadelesi öğretisi»ne daha yakın ve yatkındı. Partilerin, eğilimlerin nular görür. hangi sınıfların çıkarlarını savunduklarını; politik, ideolojik ayrılıkları sınıf ayrılıklarıyla açıklama çabası açıkça görüketmek; olayları sınıflarla ve sınıf mücadelesiyle açıklama cabasını bir yana bırakmak zorundaydı. Ne yazık ki, gerçekleşen bu oldu. Açmaz'dan Çağrı'nın tüm plâtformu reddedilerek kurtulundu!

Tüm siyasî ayrılıklar gibi, «Doktorcu»lar arasındaki mücadeleve, sınıf mücadelesinin bir yansıması olarak baktığımız ve açıklamaya kalktığınız an, Komisyon Raporu'nda dile getirilen görüşlerin doğruluğunu kabulden başka çıkar yol olmadığını görürsünüz. Çünkü, Kıvılcımlı'nın yaptığı ekonomi ve sınıf tahlilleri henüz bugün de geçerlidir. Bu durumda, hem sınıf mücadelesi ile açıklamaya hem de Kıvılcımlı'nın henüz çok taze olan sınıf tahlillerini kabul ettiğinizde, Komisyon Raporu'nu kabul etmemenin tek yolu; yani reformist bir program ve taktikleri öne sürmenin tek yolu: Kıvılcımlı'yı yanlış yorumlamak ve Üçüncü Enternasyonal' in ve Dünya'ya yayılmış «Komünist ve İşçi Partileri»nin program ve taktiklerini kaynak göstermektir. Ancak, mehaz gösterilen bu reformist program ve taktiklere, Kıvılcımlı'da tek örnek bulunamayacağı için, oportunizm kolay-

lıkla tesbit ve teşhir edilebilir. Burjuva Sosyalist çizginin durumu da aynen böyle olmuştur.

kalıyor: «Doktorcular» arasındaki ayrılıkları; sınıfsal olarak; Program, Strateji, Taktik, Örgüt bakımlarından elestirme zaruretinden kurtulmak; (gerçekte Bilimsel Sosyalist öğretivi terketmekten başka bir anlama gelmeyen bu işi) öyle bir şekilde başarmak ki; sözlerinizi duyan sizi en su da bir ayrılık görmez: katılmamış; saf «Doktorcu» sansın.

Hem su katılmadık «doktorcu» bir görünümü korumak; hem de doktorculuğu terk etmek: Bu, Kıvılcımlı'nın kimi dediklerinin skolastik bir kavranışıyla mümkün olmaktadır. Size, ayrılıkları sınıf ayrılıklarıyla açıklama zaruretinden kurtaran bir ipucunu bir kere tuttunuz mu; bir tek o önerme üzerine kıyas metoduyla kendi içinde kapalı bir sistem oturtabilirsiniz. Görünüste, sisteminizi oluşturan tüm kavramlar, özellikle Kıvılcımlının kullandıklarıdır, ama özde, o skolastik sisteminizi oturtmak için kavramların bilimsel iceriklerini tahrif veva terketmek zorundasınızdır.

Her küçük-burjuva, skolastik kafasıyla, kendisini sınıf mücadelesi öğretisini Doktorcular arasındaki ayrılıklara da uygulama zaruretinden kurtaracak, herhangi bir fikri temel olarak alıp, kendi sistemini oluşturabilir. Yani, sonsuz sayıda, «Doktorcu» görünümlü küçük-burjuva teoriler mümkündür. Nasıl sonsuz sayıda, «Marksist-Leninist» görünümlü kücük-burjuya teori mümkün oluvorsa övle.

İşte «Sarpçı»lık ve «Derlenişçi»lik, bunlardan ikisidir.

Derlenisciler, Doktorcular arasındaki ayrılıkları sınıf eğilim ve nitelikleriyle; dolayısıyla da program, strateji. taktik ve örgüt gibi baslıklar altında tahlil etme zaruretinden; yani Marksizmi uygulama zaruretinden kendilerini kur-

Madem ki o broşürde Kıvılcımlı, bütün grupların keçiler gibi boynuzlaşmayı bırakmalarından sözetmektedir ve «V.P. Literatürünü» salık vermektedir. Her doktorcuyum diyen, Anarşi Yok'u kabul ettiğine ve V.P. Literatürünü de benimsediğine göre, doktorcular arasındaki ayrılıklar, keçilikle; kisilerin, seflerin mevki hırslarıyla; «megaloman» lıklarıyla «izah» edilebilir! Örneğin V.P.'nin başında «megolaman» «sefler» olmasa, tüm doktorcular bir araya gelebilir... «Mantık» ve dayandığı temel özce budur, Derleniş'in.

Halbuki, Kıvılcımlı bunları yazarken, birleşebilmek için ve birleşmeden önce ayırıcı sınırların çizilmesi gerektiği önermesine dayanmaktadır. Bunu «Sosyalist» gazetesindeki bir sohbet toplantısının tutanaklarında açıkça belirtmek-

Ve en azından Vatan Partisi'ndeki bölünme, V.P. Program ve Tüzük metnini kabul etmenin hiç bir birliğin şartı olamayacağını; çünkü Program ve Tüzüğün içeriğinden; mantık sonuçlarından sapılabileceğini göstermiştir. Ve de Derlenis, en azından iki yıl boyunca V.P. I. Kongresi kararları'nda hiç bir reformizm görmemiş olmakla; V.P.'nin bir parti mi yoksa yuvar mı olduğunu tartışmadansa; kararları ve poitikasıyla; programı, stratejisi ve taktikleriyle hangi sınıfın çıkarlarını ifade ettiğini sorun etmemiş olmakla, henüz V.P.'nin program ve tüzüğünü kavrama ve kabul lediğine göre, kendisini lağvetmiş. Politik bir akım olarak etmekten çok uzak olduğunu; dolayısıyla V.P.'nin sınırları içinde yer alamayacağını pratik olarak kanıtlamış olur.

Derlenişçiler için «Anarşi Yok! Büyük Derleniş!» in gördüğü işlevi; (yani doktorcular arası ayrılıklara marksizmi Çağrı da bir küçük-burjuva çizgi idi, ama, Derleniş'e uygulama zaruretinden kurtarma işlevini) «Sarpçı»larda «Proletarya Aydınları»; «Tarihsel Devrim Geleneği» gibi ko-

Bilimsel Sosyalizmin, uzun bir evrimle ulaştığı sonuçlar alınır, o sonuçlara ulaşan öğretinin terkedilmesine balüyordu. Bu çabasını sürdürdüğü taktirde «Komisyon Rapo- samak yapılır. Kıvılcımlı, «Babil artığı küçük-burjuva orru»nda dile getirilen görüşlerle buluşması kaçınılmaz gibi tamımız» mı demiş? Bundan, «doktorcular» arasındaki ayrı görünüyordu. Bunu yapamadığı takdirde ise, zeminini ter- lıkların, sınıf eğilimleriyle açıklanamayacağı, çünkü bizde modern sınıfların olmadığı, bölünmelerin antikalıktan; küçük-burjuva çekişmelerden kaynaklandığı sonucu çıkarılır. Böylece de, örneğin, bugünkü V.P.'yi Programı, Stratejisi, rini başka sınıftan olmakla ve sınıf çıkarını gizlemekle suç-Taktikleri. Örgüt Prensipleri bakımından eleştirip, hangi sınıfın çıkarlarını savunduğunun araştırılması zaruretinden

> İşte bu yazımızda, Sarp Kuray'ın Vatan Partisi Kongresinde yaptığı konuşmada, bunu nasıl yaptığını ve kurduğu sistemin inşasında kullanılan «doktorcu» ya da bilimsel sosyalist öğretinin kavramlarının nasıl çarpıtıldığını; aslıyla ilgisiz hale getirildiğini somut olarak göstermeye çalışacağız.

VATAN PARTISI'NDEKI VE "DOKTORCULAR" ARASINDAKİ AYRILIKLARI DEĞERLENDİRİS METODU VE MANTIĞI

Sarp Kuray'ın konuk olarak konuşmasını yaptığı Vatan Partisi Kongresi'nin gündemindeki tartışmalar ve ayrılıklar konusunda söyledikleri şunlardır:

«Feridun Şakar küçük-burjuva sosyalizmi, öbürü burjuva sosyalizmi... Böyle şey yok. Herkes belli bir bezirgân Bu durumda, hem «Doktorcu» olup hem de Komisyon politikanın tufasını yedi. Bezirgân politikanın tufasını ye-Raporu'nda dile gelen görüşleri kabul etmemek için tek yol meyi ancak şöyle aşabiliriz: Mesele antıkaca düşmanlıktır. Antikaca düşmanlığın altındaki sebebi açalım ve bu konuya tekrar modern bir önlem alalım.»

> S. Kuray, yalnızca V.P. içindeki taraflar arasında bir ayrılık görmemekle kalmaz, kendisiyle, o taraflar arasında

> «Buradaki arkadaşlarımızla bugün aramızdaki bizim de su sıralarda oturamayısımız, bizim de delege olarak bulunaayışımız herbirimizin geldiğimiz orijinin önlemi alınmamış olunmasındandır. Önlemimiz partice, önlemimiz teorice, önlemimiz pratikçe alınmadığı için onlar burada biz yukarıda oturuvoruz. Yoksa maddece, ruhca, inancca aramızda bir vrilik olduğuna inanmiyorum.»

Ortada -V.P.'nin içinde ve dışındakiler arasında- bir yrılık olmayınca, neden ayrı kalınmaktadır?.. «Bezirgân olitikanın tufası»ndan! Ve o bezirgânlar, bunalıma girmiş edeniyetlerinin (V.P.'nin) yıkılışını engellemek, geciktirk için bir «rönesans» yapmaya çalışmaktadırlar!

«Kongreniz, diğer Dr. H. Kıvılcımlı mücadelesinde vuışmuş olan arkadaşlarımızla müşterek tartışarak meselerin sosyal nedenlerini araştırıcı, teorice ve pratikçe önemini alıcı bir muhtevaya dönüsmelidir. Kongre'de röne-

«(...) Ve bu konuda (600 yıllık gelenekle kopuşmak ve modernliğe atlamak için «hic bir dayatma» yapmadan «bir araya gelme» konusunda (*)) mutlaka bir müşterekliğin, ama asla bir rönesans kazasına uğramadan müşterekliğin doğacağı inancındayız. Bu konuda hepinize başarılar dileriz. Ve bu basarı dileklerimizle beraber bütün militan arl daşlarımızın içinde tek tek duymuş oldukları sıkıntıları Kongre Edebiyatı'ndaki bir anda Kongre Edebiyatı'nda yaalarla rönesans vantırmayacakları inancıyla. Ve isin Tarih Devrim Sosyalizm'e, yani kendi gelmiş olduğumuz sosyal gerçekliğe göre vardığımız bezirgânlık konağı, hepimizin vardığı bezirgânlık konağı bizi birbirimize düşman etti.»

Sarp Kuray'ın konuşmasında dağınık bir şekilde ifade ilen, ayrılıklara ve nedenlerine ilişkin görüşleri, sistemae ederek aktarmaya calıstık.

Bütün bu görüşler manzumesi, bir temel önermeye daanmaktadır: «Ne Vatan Partisi'ndeki ne de Doktorcular arasındaki (hatta buna diğer tüm küçük-burjuva sosyalist areketleri de katabiliriz.) ayrılıklar, ayrı sınıf, zümre, tabaka eğilimlerinin dile gelmesi değildir. Bezirgân tufasılır...» Bu temel fikir, konuşmada son derece açık olarak belirmektedir. Ve diğer tüm önermelerin oluşturduğu sistem temel önermeye dayanmaktadır. Bu temel önerme yanlış tüm bina çöker.

Evet, bu önerme yanlıştır ve Marksizm-Leninizmin ternden, sınıf mücadelesi öğretisinin reddinden başka bir anama gelmemektedir

Sınıflı bir toplumda, hele bu toplum 1979 Türkiyesi ise c bir politik, ideolojik v.s. ayrılık sınıflar ve sınıf mücaelesi dışında açıklanamaz. Her politik eğilim, her ideolojik görüş şu veya bu sınıfın çıkarlarının ifadesinden başka birşey değildir. Bunu kabul etmeyenin Marksizmle, -hatta sımfları ve sınıf mücadelesini kabul edip mantık sonuçlarına ulaşamayan burjuva metafiziği (veya sosyolojisi) ile- bile gisi yok demektir. O, dogmatik-skolastik bir antika küçükrjuvadan başka bir şey değildir. O'nun için Marksçılık-Lenincilik, ya da «Doktorculuk», ya da Maoculuk, ya da İslâmiyet (İran'da olduğu gibi) küçük-burjuva ideolojisinin ifadesini sağlayacak -çok kez de küçük-burjuvazinin demokratik ütopyasını ve özlemlerini dile getirme niteliğinde bir görünüm sağlar.

Sarp Kuray ve benzerleri istedikleri kadar, sınıf mücadelesi öğretisini - özel koşullardaki geçersizlik iddiasıylareddetsinler. Bizzat bizim şu satırlarımız; ayrılıkların köklü ve sınıfsal olduğu yolundaki görüslerimiz; S. Kuray'ın iddialarını küçük-burjuva nitelikte değerlendirmemiz bile, S. Kuray'ın görüşünün iflasının kanıtıdır. Çünkü, bir taraf diğebunu reddediyorsa. Bizzat bu ret olgusu, bir sınıfın çıkarının, sınıf mücadelesi gerçekliği gizlenerek sayunulmasından baska bir anlama gelmez.

Örneğin, 60 yıldır Finans-Kapital de «Türk Milleti»nin

(*) Doktor'un kitaplarına yabancı bir okuyucu «600 yıllık gelenek»; «modernliğe atlama» gibi bazı deyim ve kavramları yadırgayabilir. Biraz sabrederek okumaya devam etmesini dileriz. O deyim ve kavramların Kıvılcımlı'da ne anlamda kullanıldığı; Sarp Kuray'ın sisteminde ne anlama geldiğini ilerde yeri geldikçe inceleyeceğiz. Tabii Sarp Kuray'ın o deyim ve kavramlara yüklediği işlevin ne olduğunu görmekle kalmayacağız; bu yüklenen işlevin objektif olarak ne anlama geldiğini de göreceğiz.

Fisekle Osmanlı teknisyeni Sarayburnu'ndan Boğaz'a uçup, Padişah'tan «Hazreti İsa'ya selâm» götüreli hani olmuştu. Fişeklerdeki tepki gücüyle havasız uzayda yol alınabileceğini, Çar İkinci Aleksandr'a suikast yapan devrimci genç Rus mühendisi bul mustu. Çar onu astı. Etüdleri ancak bugün, füzelerle yıldızlara uçak yapmo tekniği gelişince, tozlu adliye arşivlerinden çıkartılabildi. Türkiye sanayii ecnebi eskilerini almak seviyesini aşmadığı sürece, kaç yüzvillik jübileleri de icat edilse, Türkiye üniversitelerinden gerçek bilimcil, insanlık ölçüsünde değerli ne bir keşif, ne bir icat buyrultuyla çıkarılamadı.

ÜRETİCİ GÜÇLER -ÜSTYAPI İLİŞKİLERİ

8 MAYIS 1979

Genel anlamıyla üretici güçler, herhangi akıldan kurulmuş bir spekülasyon ürünü, «bilinç sözebeliği» «muhtar felsefe» yaratığı değildir. Gerçek bilimin gerçek bilgileriyle bulunan: pratikçe dupduru olmuş bel li sartlar icinde gelisen maddi hayat güçleridir.

«Hayatın üretimi, çalışmakla kişi hayatının, döl yetiştirmekle başkasına ait hayatın üretimi, hemen cifte bir münasebet olarak gözükür: — Bir yandan tabiî bir münasebettir, öte yandan sosyal bir münasebettir... Bundan çıkan sonuca göre, üretim yordamı (istihsal tarzı), yahut belirli bir sanayi seviyesi: daima kollektif bir aksiyon (topluca eylem) yordamı veya belirli bir sosyal seviye ile ortaklaşa bulunur, ve kollektif aksiyon yordamlığının kendisi de «bir üretici güç» tür; insanların erişebilecekleri üretici güçlerin miktarı sosyal durumu şartlandırır; demek «İnsanlık Tarihi» daima, sanayi ve değişim (mübadele) tarihi ile bağlı olarak incelenmeli ve işlenmeli (ekilip biçilmeli) dir. (K. Marks, Die Deutsche Ideologie, s. 19).

Üretici güçlerle: üretim ilişkileri, üstyapı, bilinç biçimleri arasındaki karşılıklı etki-tepkilerin gerçek tarihte görülen binbir örneği sayılmakla bitmez: «Büyük çizgileriyle taslaklaştırılacak olursa: Asyalı, Antik, Derebeyi, İşveren üretim tarzları, sosyal ekonomi bicimlenislerinin bir o denli ilerleyici çağları diye gösterilebilirler.» (K. Marks, Einleitung zu..., Önsöz) İlkokul çocukları için yapılmış klasik sıralama

şöyledir: Eldeğirmeni denilen üretici güç: köle-efendi üretim ilişkilerini yaratır; o ilişkilerin topu birden köle ekonomisi denilen gerçek taban (maddî esas) olur; bu gerçek maddî ekonomi tabanının üzerinde köle-efendi hukuku, köle-efendi siyaseti ve ilh. dar derleşik bir üstyapı doğar; o üstyapıya göre de köle-efendi kültürü, köle-efendi zihniyeti ve ilh. adlarını alabilen sosyal bilinç biçimleri topluma yayılır. Su değirmeni denilen üretici güç: toprakbent köylü ile derebeyi arasındaki üretim ilişkilerini yaratır; münasebetlerin topu birden, derebeylik ekonomisi denilen gerçek taban olur; bu gerçek maddî derebeyi ekonomisti tabanının üzerinde derebeyi hukuku, derebeyi siyaseti ve ilh.dan derleşik bir üstyapı doğar; o üstyapıya göre de derebeyilik kültürü, derebe yilik zihniyeti ve ilh. adını alabilen sosyal bilinç biçimleri topluma yayılır... Buhar makineli değirmen (değirmen fabrikası) denilen üretici güç: işçi - işveren grasında görülen üretim iliskilerini yaratır: o iliskilerin topu birden topluma kapitalist (işverenci) ekonomisi denilen gerçek taban olur; bu gerçek maddî işveren ekonomisi tabanının üzerinde işveren hukuku, işveren siyaseti ve ilh.dan derleşik bir üstyapı doğar; o üstyapıya göre de işveren kültürü, işveren zihniyeti ve ilh. adlarını alabilen sosyal bilinç biçimleri topluma yayılıp egemen olur.

Tabiî bu, alfabetik didaktik şemadır. Yedi bin yıllık Medeniyet Tarihi, yeryüzünün heryerinde her topluma göre az çok değişik, üretici güçlerin çeşitleri kadar çok, binbir ara örnekler vermiştir. Hepsinde de en derin ve en son duruşmada boyuna ağır basıp son sözü söyliyen üretici güçlerle kendilerine uygun üretim ilişkileri toplumun ekonomi tabanını kurar; hukuk, siyaset üstyapısı ile kültür, zihniyet vs. bilinç biçimleri toplumun üstyapısını yapar. Gerci, bu iki katlı dört apartmanlı toplum gerçekliklerinin hepsi de zaman içinde bir yol kurulduktan sonra, birbirlerine karsılıklı etki-tepkilerde bulunurlar. Ancak, birbirlerini en son duruşmada belirlendirme (determine: tayin etme), gerektirme (zarurileştirme) bakımından bu etki-tepkilerden bir hiyerarşi vardır. Bütün tarih boyunca insanların sanmak istedikleri gibi, o hiyerarşinin işleyişi yukarıdan (bilinç biçimlerinden) aşağıya (siyasete, hukuka, üretim ilişkilerine ve en sonunda üretici güçlere doğru inerek toplumun alınyazısını çizmez; tersine, aşağıdan (üretici güçlerden) üretim ilişkilerine, oradan hukuka, siyasete ve ilh.a, oradan da kültür zihniyet vs. gibi bilinç biçimlerine doğru çıkan etkilerdir ki, en son duruşmada hep toplumun alınyazısını çizer. Hiç değilse bugüne dek, son söz: Üretici Güçlerin olmuştur.

«Maddî hayatın üretim yordamı genel olarak sosyal, siyasal ve moral hayat gidişini (yaşama prosebelirlendiren: İnsanların bilinci değildir; tersine, insanların bilinclerini belirlendiren: sosyal varlıkları (gerçeklik) tir.» (K. Marks, Einleitung zu... Onsöz).

Onun için insan, kendi eserine, kendi bilincine hükmedemeyişi karşısında: kazâ, kader, tesadüf, talih ve ilh. gibi uyduruk hipotezlere sarılmak durumunda kalmıştır. Tarihte hep insanlar seylerle oynarken, bir gün ansızın şeylerin canavarlaşmışça insanları ezip çiğneyivermesi bundandır. Modern çağa gelinceye değin geçmiş bütün Tarihin, ön tarihin, tarih öncesinin «bilinçsiz», «bilince karşı» gidişi, daha doğrusu: toplum gidişine insan bilincinin bir türlü karışamamış, ne denli karışırsa karışsın en sonunda yenilmiş bulunması, Tarihcil Maddecilik görüşünün çürütülemez belgesidir.

Bu görüş, insanın elini kolunu bağlıyan bir mukadder-meş'um fatalizm midir? Hayır, tersine: insanı ilk defa gerçekten hür davranışa götüren bir belirlendiris (determinizm) dir. Yıldırım izah edilmedikçe yıldırımdan sakınılamamıştır. Yüksek yapılara yıldırım düşmesi, Tanrının insan gururunu cezalandırması gibi görüldükçe, insanlık bir avuç hurafeciyi başına belâ etmekten başka ne kazanmıştır? Yıldırımın belirliliği öğrenilince, bir küçük «siper'i sâika» insanlığı her türlü yıldırımdan kurtarmıştır.

DEVRÍM TEORÍSÍ

Sosyal Birikim Bilimi'nin Bölümlenim (Classification) Bilimi düzeyine çıkması, gerçek bilimin görevini de ortaya çıkardı. Bilim, keyif veren bir bilgiçlik veya bilginlik taslamak için yaratılmamıştır. Tam tersine, bilim, kavranılan olayları en insancıl ölçüde yararlı değişikliklere uğratmak için yaratılmıştır.

Sosval olayların insancıl yararlıkta değisikliklere uğraması DEVRİM adını alır. Sosyal Bilim, Bilimcil Sosyalizm düzeyine yücelir yücelmez, yaptığı gerçek yorumlamalardan sonra, o yorumlamaların açıkladığı Sosyal Kanunlara uygun bulunan değişiklikleri, yâni Sosyal Devrim'leri de aydınlığa kavuştura-

Onun icin, Bilimcil Sosyalizm, kendi teorik temellerini atarken, o temellerden kaçınılmazca kaynak alan Sosval Devrim'in de kanunlarını bulmak zorunda kaldı. Sosyal her olay gibi Devrim de kör tesadüf, yahut doğa-üstü, insan-üstü esrarengiz güçlere

DEVRİM: KİSİ BİLİNCİ

İnsan bilinci istediği kadar çırpınsın, toplum gidişini kendi ekonomi temeline göre gittiği yoldan şaşmaz. Toplumun azçok durgun görünen, yavaş yavaş ilerlediği birikiş çağlarında (tekâmül: evrim cağında) olduğu gibi, Tarihin büyük alt-üstlüklerle ansızın kalıp ve deri değiştirdiği atlayış çağlarında (inkılâp: devrim çağında) dahi, olaylar üzerine söylenen ve düşünülenler bize problemin içyüzünü açıklaya-

«Nasıl bir kişi, kendisi hakkında beslediği fikirle yargılanamazsa, tıpkı öyle, bir altüstlük çağı da kendisi hakkında beslediği bilinçle yargılanamaz: tersine, sosyal bilinç maddecil hayatın zıtlıklarıyle, yâni sosya! üretici güçler ve üretim ilişkileri arasında var olan ihtilâfla izah edilmelidir.» (K. Marks, Einleitung zu..., Önsöz).

Bütün 18 inci yüzyıl filozofları Derebeyiliği yerin dibine batırırlarken, hep «Akıl» uğruna konuştular; Derebeyilik yıkılıp yerine İşveren düzeni kurulunca, aklın almıyacağı zıtlık ve çelişmelerle karşılaşıldı 19 uncu yüzyıl sosyalistleri bu sefer yeniden «Akıl» adına dünyaya düzen vermeye çalıştılar; bugün hepsinin dedikleri «Ütopya» (kuruntu) sayılıyor. Son Osmanlı felsefesi şu mısra'la özetlendi:

«Zahirde görüp bizleri sanma ukalayız,

Biz bir sürü akıl sıfatında budalayız!»

İnsan kadar bilinçli bir varlık neden Tarihin oyuncağı olmuştur? Tarih insanların kendi eserleri değil

«İnsanlar tarihlerini kendileri yaparlar, ama onu serbestce, kendi sectikleri sartlar içinde değil, geleneğin miras bıraktığı, doğrudan doğruya verili şartlar içinde yaparlar. Ölü kuşakların geleneği, yasıyanların beyni üzerine kâbus gibi çöker.» (K. Marks, «Der Achtzehnte Brümaire des Louis Bonaparte», s. 7. 1852. Stuttgart). «İnsanların geçim araçlarını üretiş yordamı, ilkin, daha önce var olan ve yeniden üretimi gereken geçim araçlarına bağımlıdır.» «Devletin sosyal örgütlenmesi hep belirli bireylerin hayat felsefelerinden sızıp çıkar, ama bu bireylerin belirliliği onların kendi gözlerine, yahut başkalarının gözlerine göründükleri gibi değildir, gerçekte oldukları gibidir, vâni maddî olarak etki ve üretim yaparlarken nasılsalar öyledir; o sırada ise onlar, iradelerinden bağımsız ve maddî, belirli sınırlar ve şartlar içinde etki yaparlar.» (K. Marks, Die Deutsche Ideologie,

Toplum, her kişi doğmadan önce kurulmuş bir

sini) şartlandırır. İnsanların varlıklarını (gerçekliği) düzendir. Doğan kişi, yaşamak için önce çevresinde hangi şartları bulursa onlara göre üretim ve etki yapmaya mecburdur. «Kader» budur. Bir insanın annesinden doğarken yaşıyacağı hayatı değiştirmesi beklenemez. Ancak, önceden belli bulunan üretim temelinde, olduğu gibi kalmak yoktur. İnsanoğlu toplum içinde üretim güçlerini boyuna geliştirmekten geri kalmamıştır.

«Toplumun maddecil üretici güçleri bir kerteye değin gelişince, o güne dek kozası içinde yattıkları üretim ilişkileriyle, yahut o ilişkilerin hukukça deyimlendirilmesi demek olan mülkiyet münasebetleriyle zıtlığa düşerler. O anda var olan üretim ve mülkiyet ilişkileri, vaktiyle üretici güçlerin gelişim biçimleri iken, şimdi artık o güçlere engel olmaya başlarlar. O zaman bir sosyal devrimler çağıdır başgösterir. Ekonomi temelinin değişmesiyle birlikte, bütün o muazzam üstyapı az çok çabuklukla devrilir.» (K. Marks, Einleitung zu..., Önsöz).

Marks-Engels'in sosyal devrim anlayışı budur. Sosyal Devrim şu veya bu kişinin, yahut partinin, hatta bütün insanların önceden düşünerek, taşınarak, propaganda ve tahrikât yapmalarıyle yaratabi lecekleri bir altüstlük değildir. 17 nci yüzyıldaki Ingiliz Devrimi gibi, 18 inci yüzyıldaki Fransız Devrimi de göz önüne getirilsin. İngiliz Devrimi'nin sembolü olan Cromwell, 39 yaşında Komüne seçildiği halde, «Piskopos Laud, Püritenlere karşı öyle müfritçe bir koğuşturma açtı ki, başarıdan umudunu kesen Cromwell, reformculardan birçoğu ile birlikte Amerika'ya kaçmak üzere gemiye bindi.» (Jeudy-Dugour: «Histoire de Cromwell», 1872, Paris, s. 7) Marks-Engels zamanına dek bütün devrimlerde devrilenler de, devirenler de hep böyle «uykuda-gezer» kahramanlardı. Sosyal devrimleri kahramanlar yapmadı, kahramanları sosyal devrimler yaptı.

Bu bakımdan sosyal devrimlerde şu veya bu kişileri, partileri suçlamak hiçbir işe yaramaz. Sosyal Devrimi durdurmak mı istiyorsun? Namık Kemal: «Çalış idraki kaldır muktedirsen âdemiyetten!» demişti: bu, 18 inci yüzyıl akılcı filozofluğudur. Yanlış. Elinden gelirse: Calıs, üretici güçlerin gelisimini kaldır... Yoksa, Tarihin bütün zorbaları «âdemiyetten idraki» her zaman bal gibi kaldırabilmişlerdir. Yedi bin yıldır insanlıktan idraki kaldırma zanaatinin adına Sivaset denilmiştir. Hangi hayvan türü insanın başından geçen köleliklere kendi cinsi içinde katlanmıştır? Ona rağmen en büyük zulüm çağları, en yaman sosyal devrimlerin şafağı olmuştur.

Bugünkü üstün propaganda imkânları insanda «idrak» mi bırakmıştır? Faşizm, idraksizliğin en son perdesini, en ileri (İtaiya, Japonya, Almanya) gibli ülkelerde «Milli bilinç» mertebesine yükselebildi. Bu idraksizlik şahaseri: yeryüzünün en geri ve en bilinçsiz (Çin, Hindistan, Endonezya) gibi ülkelerin de milyarlarca insanın sosyal devrim tufanları kopartmasından başka ne sonuç verebildi? En büyük devletler, en genis nüfus kalabalıklarının idraklerini tursuya çevirebildikleri ölçüde, dünyanın deri değiştirmesini kışkırtıyorlar. Amerika'da Ak derililerle aynı otobüse binmelerine dayanılmıyan Kara derililer, Afrika'da her yıl on onbeş bağımsız devlet kuruyorlar. Çünkü: üretici güçler atomdan çekirdeğine atlamış bulunuyor bir kere.

DEVRÍM: SINIF BÍLÍNCÍ

Devrimlerde hic mi bilincin rolü voktur? En derindeki üretici güçlerle en yüksek bilinç biçimleri arasında karşılıklı etki-tepkiyi, Marks-Engels, teorisi ve pratiği ile ispat etmistirler. Marks-Engels'e göre, bilinç biçimleriyle üretici güçler gibi, ikisi ortasında gelisen ekonomi temeli ve üstyapı iliskileri de, bir canlının anatomisi ile fizyolojisi arasında yaylanan en keskin etki-tepki ilişkileri biçiminde canlıdır. Bütün o karşılıklı toplum güçleri hep birden, tıpkı yüksek cebirin iki yanlı kurallarına göre işlerler: mânevi ilişkiler maddî ilişkilerle denkdeğerlikte-

Üretici güçlerin «en son duruşmada» kesin hükmü, insanı otomat yahut bitki veya hayvan yapmaz. Bir canlının yeni çevre şartlarıyla uğradığı fizyolojik değişikliklerin, o canlı türün özel anatomi sistemini en sonunda yok ederek, yerine başka bir canlı türün özel anatomi sistemini geçirmesi kaçınılmaz kuraldır. Ancak, çevre şartları ne denli değişirse değişsin, bir canlı türün fizyolojisi, o canlı tür yok oluncaya değin, o canlı türün anatomi çerçevesi içinde gelişir. Toplumda da, şu veya bu şartlarla üretim güçleri ne denli değişirse değişsin: var olan üretim iliskileri, ekonomi temeli, üstyapı ve bilinç biçimlerinin çerçevesi içinde gelişir. Üretici güçler ve ekonomik sebepler: ne olurlarsa olsunlar, insanın insan olarak kaldığı sürece bilincli bir «üretici güc» oluşunu ortadan kaldıramazlar. Üretici güçler içinde en canlı ve en aktif olanı, insanın kendisidir. İnsanınsa bütün hayvanlardan farkı, yalnız organlarıyla değil, bu organ-

GENEL DEVRIM TEORISI

Dr. Hikmet KIVILCIMLI

Bilimsel Sosvalizm, sosval bilimlerde bir devrimdir, Birikim biliminden Klasifikasyon bilimine; NASIL'ları TASVİR eden bilimden NEDEN'leri açıklayan bilime sıçrama ile TARİHSEL MADDECİLİK (DİYALEKTİK SOSYOLOJİ) gerçeklesmistir.

Tarihsel Maddecilik Toplum'un hareketini yöneten yasaları açıklar. Ve toplum hareketinin ilk yasası; toplum hareketinin (evriminin) birikimlerle ve sıçramalarla yani DEVRİMLERLE gerçekleştiğidir. O halde toplumu ve evrimini açıklamak; DEVRİMİ açıklamadan olmaz. Onun içindir ki, bilimde bir devrim olan Bilimsel Sosvalizm, Devrimin Bilimidir,

Biz bilime ve Devrime inandığımız için, kendimize Bilimsel Devrimci anlamma gelebilecek Bilimsel Sosyalist demişiz. O halde bilimdeki devrimci (Tarihsel Maddeciliği) ve Devrimin Bilimini (Devrim Teorisini) iyi bilmemiz; bu konularda sağlam bir kavrayışa sahip olmamız; en temel kavram ve kategoriler hakkında açık ve derin bir kavrayışımız olması gerekir. Yoksa, bu en temel konulardaki yanlış bir kavrayış, (genel özelde varolduğu için) her adımda kafamızı bir yerlere çarpmamıza; giderek teoriye güvensizliğe, ilkesizliğe yolaçar.

Hikmet Kıvılcımlı'nın «Bilimsel Sosyalizmin Doğuşu» adlı 1970'lerde yayınlanmış, bugünkü kuşak tarafından bilinmeyen ve dünkü kuşakça da yeterince önemi

nıfların var olusları da, ülesim, tüketim (consom-

mation), vs. güreşleri de, hep: «Uretim (production)

un belirli tarihcil gelişimine bağlıdır.» Üretimin geli-

simi olduğu gibi kaldıkça: ülesim ve tüketim hak-

sızlık ve adâletsizliklerinin de, ekonomik buhran-

Üretimin ne harplere, ne krizlere, ne ihtilâllere

ların da krizlerin de), siyasî buhranların da (harple-

kapı açmıyacak biçimde şuurlu ve plânlı bir toplum-

cul düzene sokulabilmesi, birtakım iyi niyetli kisi-

lerin yakıştırma insaniyetçi kuruntularıyla olamaz.

Nitekim ne Eflâtun'un Cumhuriyeti, ne Campanella'

nın «Güneş Kenti», ne Thomas Morus'un «Ütopya» sı,

ne Robert Owen'in «Kooperatif»i, ne Fourrier'nin

«Phalanstére» i vedi bin vildir özlenen insancıl dü-

Marks-Engels'in, bütün kendilerinden önceki

görüslerde devrim yapan keşifleri bir bakıma ina-

nılmıyacak kertede basit, bir tek sözcük içinde top-

landı: «ÜRETİM!» Daha önce bu neden kavranılma-

mıştı? Tarihte her medeniyet, hep kendinden önce

gelip çökmüş medeniyetlerin kültür kalanaklarıyla

düsünmiye başladığı için, söz (kelâm), düşünce ve

kültür insanlara hep gökten inmiş bağımsız birer

varlık gibi geldi. Düşünce sanki içinde yaşadığı top-

lumun maddî yapısı ile hiç ilgisi bulunmayan, insan-

üstü bir ilham kılığından bir türlü çıkamadı. Hele

Batı medenîleşmesi, som Barbarların, çökmüş Anti-

ka Grek-Roma medeniyet kültürü ile doğrudan doğ-

ruya gözlerinin açılması demek olan Rönesans'tan

kaynak almıştı. Onun için, matbaanın getirdiği yaman

kültür devrimine rağmen, düşünceyi düşünceden

baska hiç bir şeye bağlamamak, Batı'da büsbütün

kadar «Shel'i mümteni» sayılacak bir olay, Batılı ka-

fasında hâlâ bir skandal yaratmaktan kurtulamadı,

Oysa, İslâm medeniyetinin büyük tarihçisi ve sosyo-

loji müjdecisi İbn'i Haldun, sanayi ile medeniyetin.

üretimle düşüncenin paralelliğini, yüzyıllar öncesi or-

taya koyabilecek bir medeniyet gelişiminde yaşamış-

tı. Olay, en ufak ikircilik götürmez kertede gerçek

ve acık bulunmasına rağmen, onu ispat için Marks-

Engels'in uğradıkları güçlükler sonsuzdu. Boyuna en

alfabetik gerçekleri göze batırmak zorunda kaldılar.

Tarihöncesini henüz bilmedikleri sırada bile söyle

Société: Geselschaft) nedir? İnsanların karşılıklı ak-

siyonlarının (eylemlerinin) ürünüdür. İnsanlar, falan veya filân toplumcul biçimi seçmekte hür müdürler?

Hic te değil. İnsanların üretici melekelerinin (fakül-

telerinin) herhangi bir gelişim halini ortaya koyun:

önünüze hemen bir ticaret ve tüketim biçimi çıkara-

caktır. Üretimin, ticaretin, tüketimin herhangi dere-

cedeki gelişimini ortaya koyun: önünüze hemen fa-

lan sosyal sekillenme biçimi, filân aile, «düzen»ler

(tertip ve tarikatler) yahut sınıflar örgütü, tek sözle

falan sivil toplum çıkacaktır. Falan sivil toplumu or-

taya koyun: önünüze hemen sivil toplumun resmî

«...Biçimi her ne olursa olsun, Toplum (Cemiyet:

Marks-Engels'in düşünceyi üretime bağlayışları

lumcul ölçüde önüne geçmiye yer kalmaz.

zeni kurmaya yetmemiştir.

RUHCIL DÜSÜNCE

geleneklesmisti.

dediler

MADDECIL ÜRETIM -

yor: Topluma, Toplumun resmî özeti adını vermek-Marks-Engels'in başlıca buluşu: Sınıf güreşlerinin sebepleri ile neticeleri'ni (mantıkî sonuçları- tir bu. «Sözkatımı yapmaya hacet yok ki, İnsanlar —bünı), bilimce aydınlatmaktan başka bir şey yapmaz. tün tarihlerinin temeli olan— üretici güçlerinin hür Gördük: bütün kuruntucu (ütopik) sosyalistler, işveren düzeninin her kusurunu üleşim (repartition)

SOSYALIST

hakemi değildirler; çünkü her üretici güç, daha önceden edinilmiş bir güçtür, daha önceki bir faaliyebozukluğunda buluyorlardı. Marks-Engels'e göre: sıtin ürünüdür. Böylece üretici güçler, insanların pratik enerjilerinin sonucu olurlar. Ama bu enerjinin kendisi, birtakım sartlarla kısıtlanmış durumdadır; insan: vaktiyle edinilmiş üretici güçlerle, yâni kendisinden önce varolmuş, kendisinin yaratmadığı, daha önceki kuşakların üretmiş oldukları sosyal biçimle hep o sınırlayıcı şartlar içine konulmuş bulunur. rin de), sosyal buhranların da (devrimlerin de) top-

«Sonradan gelmiş her kuşak, yeni üretim yaparken, kendisine ilk madde olarak yarıyan ve daha önceki kusaklarca edinilmiş bulunan üretici güçleri hazır bulur; şu basit olayla insanların tarihinde bir bağlılık biçimlenir; insanların üretici güçleri ve dolayısıyle de sosyal ilişkileri sayesinde büyüyen bir insanlık tarihi biçimlenir. Bundan ister istemez su mantık sonucu çıkar: insanların sosyal tarihleri, kendileri ister bilsinler, ister bilmesinler, hiç bir vakit insanların bireycil (ferdî) girişimlerinin tarihinden başka bir şey olmamıştır. İnsanların maddecil ilişkileri, bütün insan iliskilerinin temelini biçimlendirir. Bu maddecil ilişkiler, içinde maddecil ve bireycil insan faaliyetlerinin gerçekleştiği zarurî biçimlerden başka bir sey değildirler.

«B. Proudhon, fikirlerle şeyleri birbirine karıştıriyor.» (Marks'tan Paul Annenkov'a: 28 Aralik 1848 tarihli mektup.)

ÜRETİM TABANI - ÜSTYAPI

İnsanlık kendini bildi bileli değişmiyen bir gerçek vardı: insanların duygu, düşünce ve dilekleri toplumun aidisini bir türlü belirlendiremiyor, değiştiremivordu. Bir Medeniyetin doğması, ölmesi gibi, harplerin, isyanların, buhranların Toplumu alt-üst etmesi de insan istek ve dilekleri dışında olup bitiyor, sanki «insanüstü» güçlerle güdülüyordu. Hâlâ: Kazâ, Kader, Sans, Tesadüf, Talih ve ilh. deyimleri o acı gerçekten kaynak almıştı. İnsanların düzeni olan toplum, niçin insanların dileğine uymuyordu? «İnsanüstü» ne demekti?

Bir zamanlar, sapasağlam insanın ruh veya bedence hastalanması da «insanüstü» etkilere bağlanıyordu. Anatomi, Fizyoloji ve Hekimlik bilimlerinin araştırmaları: canlılar yapısını en ince ayrıntılarına dek yoklayıp oralarda anatomik yahut fizyolojik bozukluklar, normal olmayan «maddecil değişiklikler» bulunca, gerek ruh, gerekse beden hastalıklarının insanüstü veya tabiatüstü etkilerden gelmediği anlaşıldı. Her hastalığın az çok belirli tabiî sebepleri, dolayısıyle de ilâçları bulundu. Marks-Engels, Toplum anomalileri veya normal gidisleri karsısında: tıpkı anatomi ve fizyoloji bilgini hekim gibi davrandılar. Toplumun her şeyden önce maddecil yapısını incelediler. Canlıların anatomisi ve fizyolojisi gibi karşılıklı etki ve tepki yapan maddecil yaşama güçleri ve iliskileri olmadıkca, ne İnsan'ın, ne de Tarih'in kalmıyacağı besbelliydi:

«Her türlü insan varlığının ve dolayısıyle de bütün Tarihin birinci prensibi sudur: İnsanların «Tarihi yapabilmeleri» için, yaşıyabilmeleri gerektir. (İnsanlar hep ölse: ne İnsan kalır, ne Tarih). Yasamak için yiyecek, içecek, barınacak, giyinecek ve daha baska seyler gerektir. Demek en birinci tarih olavı: o ihtiyaçları gidermek, maddi hayatın kendisini üretmektir. Tarih olayı da, her türlü tarihin temelli sartı da hakikaten buradadır.» (Die Deutsche Ideologie, p.p.R., dans M.E.A., s. 17-18).

devimlenisinden baska bir sey olmayan filân siyasal Bu fazlaca «Kör körüne, parmağım gözüne» gidevlet çıkacaktır. İşte B. Proudhon'un hiç bir vakit bi gelen düsünce, fikir için fikir kuran «Aydınlar» anlamıyacağı şey budur. Çünkü o, Toplum'a Devlet adını verir vermez, büyük bir marifet yaptığını sanı- adlı düşünce esnaflarının bulutlar arasında dolaşan

ve değeri anlasılamamış, hasılı: arada kaynamış, eserinden, Tarihsel Maddeciliği, Üretici Güçler Teorisini ve Devrim Teorisini anlatan bölümleri; yeni kuşakların eğitimi için olduğu kadar, eski kuşaklardaki yanlış kavrayışlarla mücadele edebilmek için yeniden yayınlıyoruz.

Bu bölümler, yanlızca eğitici değil; aynı zamanda büyük bir teorik öneme de sahiptirler. Tarihsel Maddeciliğin, Üretici Güçler ve Genel Devrim Teorisinin, en yetkin, en gelişmiş halinin, en doğru ve berrak açıklamasıdır.

Bazan Hikmet Kıvılcımlı'nın Sosyalist Teoriye ne gibi bir katkısı olduğunu soranlar oluyor. Bu katkının ne olduğu özellikle bu bölümlerde çok açıktır. Okuyucu bu bölümlerde anlatılan Tarihsel Maddecilik; Üretici Güçler ve Devrim Teorileriyle, çeşitli kurullar tarafından yazılmış TARİHSEL MADDECİLİĞİ anlatan kitapları; ya da Stalin'in Tarihsel Maddeciliğini karşılaştırabilirler. O zaman Lenin'in ölümünden beri, «Marksist - Leninist»lerin Marksizm - Leninizmi; tarihsel maddeciliği nasıl bayağılaştırdıklarını, biçimsizleştirdiklerini; Tarihsel Maddecilik görünümü ardında bir metafizik sosyoloji sunduklarmı; buna karsılık Hikmet Kıvılcımlı'nın teorinin ustalardaki özünü nasıl koruyup geliştirdiğini kolaylıkla, ama biraz da hayretle ve şaşkınlıkla görebilirler.»

> ayaklarını yere değdirmek için şarttı. Tarihi anlamak cin de ilk şart bu idi. Toplumun ve Tarihin kaba kaçmasın diye ağıza alınmak istenmiyen maddî hayatı içinde, Marks-Engels, tıpkı tabiat bilgini gibi, birbirlerini belirlendiren başlıca iki şey gördüler: 1 — ÜRETİCİ GÜCLER (Müstahsil Kuvvetler), canlıların Fizyolojisi gibiydi; 2 — ÜRETİM İLİŞKİLE-Ri (İstihsal Münasebetleri), canlıların ANATOMİSi gibiydi. Tabiat bilimleri ispat etmişlerdi: canlılarda Anatomi'yi biçimlendiren şey, Fizyoloji güçleridir (Organiarı yapan görevleridir). Bir canlı yarlığın fizyoloji güçleri değişince, nasıl anatomi biçimleri de ona uygun bir değişikliğe uğrarsa, tıpkı öyle. Toplumun da fizyolojisi, görevleri demek olan Üretici Güçler değişti miydi, ister istemez ona uygun biçimde Üretim İliskileri de değisecektir.

«İnsanlar varlıklarının sosyal üretimi sırasında belirli (muayyen), gerekli (zarurî) ve dileklerinden bağımsız (iradelerinden müstakil) birtakım münasebetlere girerler; bu üretim ilişkileri, maddî üretici güçlerin verili (mûtâ) bir gelişim seviyesine karşılık uygun) düşer. Üretim ilişkilerinin topu birden Topumun ekonomi yapısını biçimlendirir; bu gerçek taban (baz reel) üzerinde hukukçıl ve siyasal bir üstyapı (süperstrüktür) yükselir ve o üstyapıya belirli sosyal bilinç biçimleri karşılık düşer.» (K. Marks, «Einleitung zu einer Gritik der Politischen Oekono-

Böylece, dönüp dolaşıyor, bütün insan ilişkileri ile bütün tarih olayları geliyor, kendilerini belirlendiren ve ayakta tutan ÜRETİM tabanına dayanıyorlar. Üretim devince ise, onun temeli, yaratıcısı: Üretici Güçler oluyor. Toplumu anlamak için nasıl ilkin Üretimi kavramak gerekiyorsa, tıpkı öyle. Üretimi anamak için ilkin Üretici Güçleri kavramak gerekiyor.

Üretici güçler ve üretim ilişkileri nedir? Doktrivarım yüzyıllık uygulamalarından sonra, Engels, Tarihöncesi'nin de bilimce keşfedilmesi üzerine, tabanla üstyapı için şu tanımı yapar:

«Tarihin belirlendirici temeli olarak baktığımız ekonomik iliskiler devince bu ad altında sunu anlıyoruz: Belirli bir Toplum insanlarının geçimlerini üretmelerini ve (isbölümü bulunduğu ölçüde) ürünlerini gralarında değistirmelerini anlıyoruz. Demek bütün üretim ve taşıt tekniği bunun içindedir. Kavrayışımıza göre, bu teknik, aynı zamanda ürünlerin değişim (mübadele) yordamı gibi, ürün ülesimini (tevziini) de ve dolayısıyle, Kandaş toplum eridikten sonra, sınıflara bölünüşü de, dolayısıyle egemenlik münasebetlerini ve köleliği de, dolayısıyle Devleti, Siyaseti, Hukuku vs.yi de belirlendirir. Ekonomik ilişkiler sırasına, ayrıca, o münasebetlerin üzerinde geçtikleri coğrafya temeli de girer, ve çok kez yalnız gelenekle veya vis inertiae (atalet hassasıyle: durunç gücüyle) alakonularak daha önceki gelişim konaklarından beriye gerçekten aktarılmış kalıntılar da, ve tabiî gene her sosval bicimi disarida cerceveliven ortam da

«Söylediğiniz gibi, nasıl teknik, büyük payı ile bilimin durumuna bağlı ise, bilim de çok daha fazlasiyle teknik ihtiyacların durumuna bağlıdır. Toplum birtakım teknik ihtiyaçlar duydu muydu, bilim on üniversiteden cok, bu ihtivaclardan vardım görür. Bütün Hidrostatik (su dengesi bilimi) (Toricelli, vs.) hep 16 nci ve 17 nci yüzyıllar İtalya'sındaki dağ sellerinin düzenlenmesi ihtiyacından çıktı. Elektrik üzerine mâkul birşeyler biliyor isek, bu, elektriğin teknik kullanımı kesfedildiğinden beri olmuştur. Ne vazık ki. Almanya'da bilimler tarihi yazılırken, bilimler sanki gökten düşmüşler gibi yazmak huy edinilmiş bulunuyor.» (F. Engels: Heinz Starkenburg'a mektup, 25 Ocak 1894).

Hava fişeği Antika Çinlilerden beri biliniyordu.

—Sarp Kuray'ın doktorcuları gördüğü gibi— «imtiyazsız sımfsız» bir kitle olduğunu; «ruhça, inançca, kökence» bir ayrılık bulunmadığını iddia eder. Bu mantıkla 141-142'leri Ceza kanunlarına koyar.

Finans-Kapital bir ayrılık görmediğine göre, ayrılıkların varlığını iddia etmek «bölücülük», «kışkırtıcılık» olur. Ayrı sınıfların varlığı iddiası, «Uluslararası Komünizmin Komplosu» olur. Sarp Kuray'ın mantığı içinde de, «Uluslararası Komünizm»in yerini «Bezirgân politikanın tufası»

Ve nasıl Finans-Kapital, bu iddialarıyla İşçi Sınıfı üzerindeki en kanlı tahakkümünü gizlerse, Sarp Kuray ve benzerleri de aynı mantıkla «bölücü bezirgânlara»; Finans-Kapital'in bölücü komünist'lere yaptıklarını yapmaya kalka-

Madem ki, işin kökeninde «bezirgân tufası» vardır. Buradan kolaylıkla, o bezirgânları, «barbar»ın zoruyla yoketme düşüncesine geçilebilir.

Örneğin, bugün Vatan Partisi'nin yönetimindeki «bezirgânlar»ın (Derleniş'in «Megoloman»ları) bir «rönesans» yapip milleti «tufaya» getirdikleri; aralarında «maddece, ruhça, inançca» hiç bir ayrılık olmayan «600 yıllık gelenekli» «Jön Türk» barbarların birleşip «modernleşmeye atlama»larını engelledikleri; o halde, Vatan Partisi denen -bezirgânların rönesans yaptırdığı— medeniyete «Barbar akınları» yapıp, yıkmak gerektiği gibi provakasyonlara yatkın bir anlayış: Sarp Kıray'ın konuşmasında açıkça ifade edilmiş olmasa da, potansiyel olarak vardır.

Sarp Kuray, aktarılan bölümlerdeki sözleriyle, aynı zamanda, her türlü ideolojik mücadeleye kapalı bir sistem olusturmaktadır. Cünkü, onun kendi mantığı içinde, yazılı teorik mücadele modern bir ortamda mümkün olur, halbuki, tufacı bezirgân politikası, modernliğe atlamayı engellemektedir! Vatan Partisi'ndeki yazılı tartışmalar, dergi ve gazetelerde yapılan eleştiriler mi? Bunlar, bezirgân medeniyetin kitapçıllığıdır. Sonra barbar dediğin «kitapsız»dır!.

Böylece, örneğin Komisyon Raporu'nun teorik bir eleştirisi, (yanlış bir açıdan dahi olsa eleştirisi), olanaksız kılınmaktadır. Teori düşmanlığı rasyonalize edilmektedir (Aklîleştirilmektedir.)

Burada, Sarp Kuray'ın görüslerinin -«Doktorcu» olsun olmasın— diğer bütün küçük-burjuva eğilimlere göre bir ayrı yanı ortaya çıkmaktadır. Diğer küçük-burjuva «siyasetler» iyi kötü -«bezirgânlık konağı» gibi bir gerekçe bulamadıkları için— bir takım teorik tartışmalara, polemiklere girerler, Teori, strateji, taktik, örgüt konularında görüş getirmeye çabalarlar.

Ama Sarp Kuray'ın bakış açısından, bütün bunlar da gereksizleşirler. Ruhça, inançca, maddece bir ayrılıkları olmayıp ta, sırf «bezirgân politikasının tufası» yüzünden ayrı düşenlerle teorik mücadelenin anlamı olabilir mi? Bezirgânlarla da teorik mücadele yapılamaz, çünkü bir türlü «modernliğe atlanama» maktadır!

Somut siyasî paralolar mı? Varsa eğer, bir tek parola olur: Bezirgânlığa son vermek!.

Böylece, Sarp Kuray ve arkadaşları kitlelere önereceği politik sloganları bile olmayan; her şeyini V.P.'nin çökmesine bağlamış bir hareket durumunda kalırlar. Teori'ye yaban kalışlarıyla ve Marksizme objektif düşmanlıklarıyla, kendilerinin olumlu bir gelişim gösterme yolunu tıkarlar. Kitleye ve teoriye yad (uzak) kalış (bir küçük-burjuva kitle hareketi olma şansları dahi yoktur. Çünkü somut politik parolaları da yoktur. Bunu da gündemlerine koymamışlardır) giderek çürüyen, dejenere olan bir sekt olmalarına yolaçacaktır. Kitle'den ve Teori'den uzak duran, her küçük-burjuva hareket, yahut çete giderek Lümpen Proleter nitelikler göstermeye başlar.

Buraya kadar, sınıf mücadelesinin objektif varlığını inkâr etmenin -ki bu, sınıf mücadelesi öğretisini terkin gerekçesi olmaktadır- sonuçlarının nereye varabileceğinden; ne anlama geldiğinden sözettik. Şimdi, Sarp Kuray'ın ayrılıkları sınıf dısı nedenlerle «acıklama» metedonun. Hikmet Kıvılcımlı'nın görüşleriyle uzak yakın hiç bir ilgisi olmadığını kısaca gösterelim. Çünkü S. Kuray, bu metodunu sanki H. Kıvılcımlı'nınmış gibi kullanmaktadır.

Hikmet Kıvılcımlı, bir bilimsel sosyalist olarak, diğer politik çizgileri, ve partileri; politik ayrılıkları daima sınıf eğilimleriyle izah etmiş ve aksi yöndeki buluşlara; yani Sarp Kuray'ınki gibi, sınıf mücadelesi dışı izahlara kesinlikle karsı durmustur.

Örneğin daha 1967'lerde, sosvalizmin balavı günlerinde, Kıvılcımlı'nın TİP'e yönelttiği eleştiriler, kimi çevrelerde bir kişi çekismesi gibi gösterilmeye çalışılıyordu. Madem ki hepimiz «sosyalist» idik ayrılıklar olsa olsa kişisel rekabet olabilirdi!..

Kıvılcımlı, 1970'de yayınlanan «Halk Savasının Plânları»nda, bu tür itirazlara anıştırma yaparak, şöyle der :

«"DEMOKRATIK DEVRIM" parolası üzerinde durulması çok iyi oldu. Bir yanda kişi çekişmesi gibi gösterilmek istenen düşünce ve davranışların ÇERÇEVE'sini olsun açık-

Hikmet Kıvılcımlı, sadece ayrılıklara «kişi çekişmesi» gibi bakanlara karşı çıkmakla kalmamış; ayrılıkları, sapmaları sınıf eğilimleriyle açıklamayı başlıca ilke edinmiştir. Yol'da açıkça görüleceği gibi 50 yıl öncesinin 1920'ler.

1930'lar Türkiye'sinin siyasî çizgilerini de, hep sınıf bakış açısından açıklayıp eleştirmeye çalışmıştır. Ve hangi cizgiyi, hangi sapmayı ele alırsa alsın, onu Teori'si, sınıf ve ekonomi tahlilleri, taktikleri, Örgüt anlayışı gibi bakımlardan; sistematik bir şekilde eleştirmeyi daima başlıca metod olarak kullanmıştır.

Örneğin Ütopizm (Başlangıç) konağı, Teori'ce: «Kof»; Taktik'çe: «Boş»; Sınıf'a: «Kaygısız»; Örgüt'çe: «Yok»tur. Hazırlık (Kuyrukçuluk) Konağında ise, «Teori kırıntıcılığı ve sapıklığı»; Taktik «Dümdarlık (ardçılık) ve Pısırıklık»; «Sınıf sapıklığı»; Örgüt bakımından «İlkel» lik egemendir. Ve bizzat «Yol» adlı plâtform, aynı metodolojiyi izler.

Yarım yüzyıl öncesinin, modern sınıf ilişkilerinin cok daha geri olduğu 1920-30'lar Türkiyesinde bile (Sarp Kuray'ın zıddına) hiç bir ayrılık bir «bezirgân tufası» ile açıklanmaz, Antika iliskiler, ayrılıkların nedeni değildir, Biçimi'dir. Kıvılcımlı, Bezirgân ilişkilerin sonuçlarından, ayrılıkların meşrebini, biçimini ele alırken sözeder. Örneğin Parti'de ve Ülke'de yazılı teorik mücadele tartışmasının, prensip tartışmasının yokluğundan yakınır ve bu yokluğu açıklarken. Ve bu çöl ortasında, yokluk içinde, teorik bir tartışmayı; prensip tartışmasını var eder. Yol'u yazar.

Peki. Sarp Kuray ne yapar? Modern bir teorik tartışma ortamı var iken; bu teorik tartışmaya hiç girmez; teorik tartısma; modern mücadele imkân ve gereğini yok eder. (Tabii kendisi icin)

Bu durumda, diyalektik olarak zıddına döner. Kendisi. diğerlerini «modernliğe atlama»yı engellemekle suçlarken; objektif olarak modern prensipcil mücadelenin yolunu tıkar, engel olur.

Vatan Partisi'ndeki, ya da diğer «Doktorcular» arasındaki ayrılıkların, elli yıl öncesinin biçimleri içinde, hiç bir yazılı, teorik tartışmaya yer olmadan; dedikodu biçiminde sürmüş ve sürmekte olduğunu varsaysak bile; Kıvılcımlı'nın öğretisini sürdürmek isteven bir kimse, en azından Yol'u yazan Kıvılcımlı'nın metodunu izler; ayrı tarafların görüşlerini eleştirir ve kendi teorik plâtformunu tartışmaya sunardı. Ancak böyle bir davranışla tarihin tekerleği ileriye doğru cevrilebilirdi.

Ama S. Kuray, ileriye giden tekerleği adeta geri döndürmeye çalışır. Çünkü, tartışmalar, tam da Kıvılcımlı'nın özlemini duyduğu; modern prensipcil mücadele içinde ol-

Örneğin Vatan Partisi icinde, hemen hemen 15 günde bir yapılan ve 5-6 ay kadar süren, tüm üyelerin katılabildiği Parti Konferanslarında görüşler savunulmuştur. İstendiği takdirde teksir edilip tüm partililere dağıtılmıştır. Tartışmalar son derece heyecanlı ve sinirli bir havada geçmiştir. (Bu «sinirli», «heyecanlı» hava bile bir olumluluğun, modernliğin ifadesidir. R.S.D.İ.P. İkinci Kongresi'nde, birisi Lenin'e yine böyle gergin ve heyecanlı tartışmaları kastederek «ne kadar kötü bir Kongre!» der. Lenin'in buna cevabı ise, aksine «ne kadar güzel!» olduğu yolundadır.) Tartısılan konular, devrimci teorinin gerçekten en temel, en genel sorunları olmuştur. Hatta, karşılıklı hoşgörü ve medenî ilişkilerde öylesine bir başarı sağlanmıştır ki, belki de Türkiye Devrimci Hareketi'nin Tarihinde ilk kez, birbirleriyle kopuşacaklarını açıkça ilan eden iki ayrı çizgi, aynı gazete ve derginin sayfalarında, görüşlerini, herkesin kolaylıkla karşılaştırabileceği bir biçimde sunmuşlardır. Bu durum, Kongre'de ve Sonrasında da sürmüstür.

Bütün bu olgular, Vatan Partisi'ndeki tartışmaların, gercekten Kıvılcımlı'nın özlediği gibi gerçekleştiğinin somut kanıtlarıdır. Yani modernliğin.

Modernlik olmasaydı dahi, yani tartışmalar ve ayrılıklar 50 yıl önceki metodlarla yürütülmüş olsaydı dahi, ayrılıklar yine 50 yıl önceki gibi, sınıf eğilimlerinden kaynak-

Yanlız, Proletarya'nın ideolojisine karşılık düşen çizgi, hichir zaman, antika biçimler ve metodları kullanarak yarolamaz. Antika metod ve biçimleri 50 yıl önce de kullanmamıştır, bugün de. Program, Strateji, Taktik, Örgüt, gibi başlıklar altındaki teorik platformunu; 50 yıl önce de («Yol» da) yazılı olarak tartışmaya sunmuştur, bugün de («Komisyon Raporu»nda). 50 yıl önce; sunulan plâtform hasıraltı edilebildi, bugün ise S. Kuray ve benzerleri bir «bezirgân tufası», bir «rönesans» kavramı ardına gizlenerek, aynı metodu başka şartlarda ve biçimde sürdürüyorlar. Ve, işte tam da böyle davranarak, antika küçük-burjuvalıklarını ele

Ayrılıkları, «bezirgân politikasının tufası» olarak ilân edip, teorik tartısmadan kaçanlar; V.P.'nin bugünkü devrimci platformunu eleştirmeye yanaşmayarak; yani «susuş kumkuması»na uğratarak, politik tecrübe ve bilgiden yoksun kimi militanları «bezirgân tufası»na getirmeye çalışmış oluyorlar. Bezirgân'lıktan şikâyet bezirgânlığı örtmeye arac

Hikmet Kıvılcımlı'da «antika»lık, «bezirgân»lık gibi kavramlar, «sınıf mücadelesi öğretisi»ni gelistirir; o mücadeleyi daha dakik, daha derin, daha kapsamlı olarak kavrama olanağı sağlar; özellikle Türkiye gibi ülkelerdeki sınıf mücadelesinin kendi özgü yanlarını, orijinalliklerini açıklamaya yarar. Sarp Kuray'da ise, «sımf mücadelesi öğretisi»ni, yani Marksizm - Leninizmi, yani «Doktorcu»luğu terk etmeye ve bu terki gizlemeye yarar.

Hikmet Kıvılcımlı, «Tarih Tezi» ile Bilimsel Sosyalizmi; Marks, Engels, Lenin gibi ustalarca temelleri atılıp geliştirilmiş öğretiyi yıkıp yerine yeni bir şey koymuş değildir. Zaten bilimlerin evrimi de böyle olmaz. Yeni bir teorinin yeni bir tezin yaptığı: eski bir binayı yıkıp yerine yenisini yapmaya benzetilemez. A. Einstein'in çok anlamlı benzetmesindeki gibi, bilimin gelişimi, bir tepeye tırmanmaya benzer. Hareket noktamız biz yükseldikçe küçülür ve gözden uzaklaşır ama yükseldikçe daha geniş bir alanı göre-

Kıvılcımlı'nın Bilimsel Sosyalizme sağladığı gelişim, böyle birşeydir. O bizim daha geniş bir alanı, daha ayrıntılı olarak görmemizi sağlamıştır.

Sarp Kuray'ın yaptığı ise, bilimsel sosyalizm binasını yıkmak, yerine kendi küçük kulübeciğini kurmaktır. Yanlız, bu kulübecik 1000 yıl öncesinin, çağına uygun düşen sazdan veya çamurdan malzemeyle değil; apartmanların inşaatında kullanılan bazı malzemelerin birbirine, bir kulübe inşa edebilecek tarzda, tutturulmalarıyla yapılmıştır. Bu kulübecik belki içinde bir sekt'i (tarikati) barındırabilir ve onları normal hava koşullarında belki yağmurdan, güneşten koruyabilir de. Ama Devrim Kasırgası bastırınca, böyle kulübeler param parça oluverir.

Okuyucu, Kulübe'den, Sarp Kuray'ın sistemini; apartman inşaatında kullanılan malzemelerden de, Kıvılcımlı'dan alıp işlevlerini değiştirdiği kavramları kastettiğimizi herhalde anlamistir.

Şimdi, bu malzemenin (yani Kıvılcımlı'nın kullandığı ve geliştirdiği kavramların) işlevlerinin nasıl değiştirildiğini (yani kavramların anlamı ve içeriğinin nasıl tahrif edildiğini) ve kulübeciğin (Sarp Kuray'ın skolastik sisteminin) nasıl inşa edildiğini görelim.

DEVRIM TEORISININ INKÂRI

Sarp Kuray, nasıl sınıf mücadelesi teorisini reddediyor sa, aynı şekilde devrim teorisini de reddetmektedir. Ve nasıl, sınıf mücadelesi teorisini, reddedisini, «Doktorcular» arasındaki ayrılıkların sınıfsal olmadığı iddiasına dayandırıyorsa, benzer şekilde devrim teorisini reddedişini de, Türkiye'nin sosyal devrime kapalı olduğu iddiasına dayandır maktadır.

Konuşmasında, bu görüşü açık açık aynen söyle ifade

«Bir sıkıntı dönemi yasanıyor, Sıkıntı demek Türkiye' de medeniyetin sıkışması demek. Sıkıntı demek tekrar bazı güçlerin medeniyeti açması için göreve çağrılması demek. Sıkıntı demek Kızıldere demek. Sıkıntı demek Resneli Ni yazi demek. Kuvayi Milliye demek. Yani sıkıntı Türkiye'de TÜRKİYE GİBİ SOSYAL DEVRİMLERE KAPALI BİR ÜL KEDE ONUN ADINA SOSYAL DEVRİMLERE, YANİ SOS YO EKONOMÍK YAPININ SIKISTIĞI NOKTADA ONU SI NIFLARLA, PARTILERLE AÇAMIYAN BİR TOPLUMDA KELLEYİ KOLTUĞA ALAN İNSANLARIN TEKRAR SİYA-SET ARENASINA ÇIKTIĞI DÖNEM DEMEKTİR.» (Biz maiiskülledik)

Bu sözleri neresinden tutmalı? Herşey ortada. Sarp Kuray Türkiye'yi «SOSYAL DEVRİMLERE KAPALI» görüyor. Sınıflar, partiler «adına» sıkışmış «sosyo-ekonomik yapı»yı «Jön Türk» gelenekli «insanlar», «kelleyi koltuğa alıp» açmalı, divor.

Bu görüşün, ne Kıvılcımlı'nın Türkiye devrimine ilişkin görüsleriyle, ne de genel devrim teorisiyle hic bir ilgisi olmadığı açıktır.

Dr. Hikmet Kıvılcımlı, 50 yıldır Sosyal Devrimi MÜM-KÜN VE GEREKLİ görmüş; ve Türkiye'yi sosyal devrime açık gördüğü için de, bu sosyal devrimi yapabilecek TEK GÜÇ olan İŞÇİ SINIFI'nı devrimci bir teoriyle silahlandırıp; devrimci teorinin yolgöstericiliğinde hareket eden bir proletarya partisi etrafında örgütlemeyi, kendine, tüm ha yatını verdiği başlıca iş edinmiştir. Yol'u bunun için yaz mıştır. Tarih Tezi, bunun için (yani Türkiye sosyal devrim lere kapalı olduğu için değil, açık olduğu için; devrimi yapabilecek sınıfı daha yetkin bir Teori'yle silahlandırabilmek için) geliştirilmiştir. V.P. bunun için kurulmuştur... Tüm mücadele «Teori ve Pratikte (Bilimli + Bilinçli + Kararlı) 30 İşçi-Köylü gönüllüsüne bağlanacak 300 kişilik a p a r e y (avadanlık) kadro çevresinde, 3000 ü y e l i Proletarya Partisini» yaratma için yapılmıştır. Kıvılcımlı'nın tüm havatına ve calısmasına vön veren TEMEL FİKİR: Türkiye'nin «sosyal devrimlere kapalı» OLMADIĞI; aksine sosval devrimin GEREKLİ ve MÜMKÜN olduğudur. Kendine «Doktorcuyum» diyen, «Sosyalistim» diyen herkes de bu temel fikirden hareket eder. Ve de etmelidir.

Bu temel fikir ortaya, ülkenin ekonomi ve sınıf ilişkilerinin analizi görevini koyar; bu analize dayanarak asgari devrim programının stratejisinin belirlenmesi görevini koyar; program ve stratejinin gerektirdiği taktiklerin belirlen mesi görevini koyar; böyle devrimci program ve taktiklere dayanan bir devrimci partinin inşası görevini koyar; proletarya'yı böyle bir parti etrafında örgütlemek için; reformist hayallerle mücadele görevini koyar; burjuva ve küçükburjuva akımlara karşı ideolojik mücadele görevini koyar. Bütün bu teorik-politik iceriği isci sınıfına ve devrimcilere ulaştırmak; işle, günlük mücadelelerini örgütlemelerine yardımcı ve öncü olmakla güvenlerini kazanmak için, binbir ayrıntılı işle ilgilenmek görevlerini koyar. Bu binbir, pratik ve ayrıntılı işi her şart altında sürdürebilmek; sürdürebilmek için de polise karşı mücadelede uzmanlaşmak görevlerini koyar. Tüm bu ağır görevlerin altından başarıyla kalkabilmek için; entellektüel bakımdan sürekli gelişebilmek; insanlığın tüm bilim ve kültür mirasını hazmetmek; bunu o binbir pratik iş arasında başarabilmek için mişlerdi! zamanını ve maddî imkânlarını en verimli şekilde kullanmayı öğrenebilmek; beden direncini yüksek tutmak göreylerini koyar..

Türkiye'nin «sosyal devrimlere kapalı» olduğu temel fikri ise, baştan aşağı Proletaryanın eğitilmesi ve örgütlensilsilesini gerektirmeyecektir. Yani, Kıvılcımlı'nın yaptığı ve bizim de yapmaya çalıştığımız görevleri gerektirmeyecektir. Örneğin, «Türkiye'nin sosyal devrimlere kapalı» olduğu yolundaki bir görüşün, hangi sınıfın ideolojisinden kaynaklandığı konusunda proletaryayı ve kendini eğitme, aydınlatma görevini gerektirmeyecektir.

Türkiye'nin «sosyal devrimlere kapalı» olduğu temel fikri, bunalımı sosyal sınıflar «adına» açacak Resneli Sarp'ların toparlanması görevini gerektirecektir. Bu toparlanmayı engelleyen «Tufacı Bezirgânların» tecrit edilmesi göbezirgân olduklarının herkese duyurulması görevini gerektirecektir. Dolayısıyla onların kişilikleri hakkında olumsuz tirilerin bilimsel değil ahlâkî bir temele dayanmasını gerektirecektir. Bu da herkesin, yiğitlik, atılganlık gibi kategorilerle eleştirilmesini gerektirecektir. Ve diğer anarşist örgüt-gruplarda olduğu gibi, politik ve sınıfsal kategorilerin yerini; sınıf mücadelesinin yerini «namuslular» ile «namussuziar; «yiğitler» ile «korkaklar» mücadelesi alacaktır. Dolayısıyla «Devrimci» kavramının içeriği değişecektir; dolayısıyla «Parti» den anlaşılan başka bir şey; -örneğin geleceğin «yiğit» ve «namuslu» insanlarının kardeşlik içinde yaşadığı ütopik «komün» benzeri bir şey— anlaşılacaktır. «Kitle içinde çalışma», kitle içindeki namuslu ve yiğit görülen kisilerin devsirilmesi anlamına gelecektir. Kitle'nin eğitimi; ahlakî bir örneğe göre eğitime dönüşecektir. «Ne Yapmalı» okunduğunda, onda yalnızca, polise karşı mücadele tekniklerine ilişkin bölümlere dikkat edilecektir... v.s.

Tüm küçük - burjuva ideolojiler, aşağı yukarı hep aynı, yukarıda sıraladığımız özellikleri gösterirler. Sarp Kuray'ın onlardan tek farkı; aynı özü değişik; «doktorcu» kavramlarla süslü bir görünüm altında sunmasıdır.

Örneğin, diğer küçük burjuva devrimcileri, Türkiye' yi «sosyal devrime kapalı» görmezler. Ama, diyelim ki, «suni bir denge» yüzünden devrim olmadığı; dolayısıyla bu dengeyi bozmak gerektiğini söylerler. Görünüşte, THKP-C kökenli hareketlerin dayandığı bu tür teoriler ile Sarp Kuray'ınki birbirine zıt gibidir. Biri sosyal devrimi mümkün görürken; öbürü kapalı görür. Birisi, işçi sınıfı adına «ideolojik öncülü»ğü yüklenir; diğeri sınıflar ve partiler adına «sıkışmış yapıyı açma»yı. Bütün bu ayrılıklar, görünüştedir. Özde aynıdırlar. Aynı devrim kavrayışına dayanırlar. Metedolojik yanlışları, devrim kavrayışlarındadır. Ayrılıkları, aynı «devrim» kavrayışını ayrı kavram silsileleri ve görünümler altında sunmalarında toplanır.

Küçük - burjuva devrimcilerinin, Toplum kavrayışları, Ortaçağ simyagerlerinin Madde kavrayışlarına benzer. Ortaçağ simyagerleri maddeyi değiştirebilmek için hangi metoda dayandılarsa, küçük - burjuva devrimcileri de aynı metoda dayanırlar.

Bilinir, ortaçağ simyacıları, taşı-toprağı altın yapmanın yolunu ararlardı. Bulacakları böyle bir şeyle, herşeyin altın yapılabileceğini düşünürlerdi. Bu sihirli taşa da lı'yı böyle yorumlamış ve eleştirmeye kalkmıştı. Biri Kı-«fevlesof tası» denirdi.

Ama, ortaçağ simyagerleri hiçbir zaman taşı altına çeviremediler. O «feylesof taş»ları taşı altın yapamadı. Çesitli maddeler hakkındaki bilgileri derleyen; madde'yi değişmez bir şey olarak gören, klasik burjuva - metafiziğe dayanan kimya da taşı altın yapamadı. (Klasik kimyanın böyle bir sorunu da olmadı.)

larıyla; ne de klasik kimya ile. Atomların evrim yasalarını açıklayan Nükleer Fizik ile. İnsan, maddenin yasala- duzenin ön - biçimlenmesi» olduğu anlayışı aynıdır.

rını keşfederek ve onlara uyarak maddeyi değiştirebilir. Küçük - burjuva devrimcisi de, toplumu, ortaçağ simmetodla değiştirmeye çabalar.

Ortaçağ simyagerinin, maddenin evrim yasalarını bulma gibi bir sorunu yoktu; maddeyi açıklama gibi bir sorunu yoktu; küçük - burjuva sosyalistinin de Toplumun hareket yasalarını araştırma; toplumun objektif hareketini inceleme gibi bir sorunu yoktur.

Ortaçağ simyageri için taşı altın yapacak «feylesof taşı» ne ise, küçük - burjuva sosyalist için de «zor» veya

*Partito Topidan'ın dönüştürecek benzer feyilesof taşlarıdır. Bu baylar için Toplum'un objektif yasalarının kavranması gibi bir sorun olmadığı için: Engels küçük - burjuva

devrimcilerine «Devrim simyacıları» der. Küçük - burjuva sosyalistlerinin dilinde, devrimci bir partiyi yaratmak; örgütlemek: ortaçağ simyageri için feylesof taşını bulmak neyse, aynı şeydir.

Kavrayış paralellikleri sürer gider.

Örneğin, ortaçağ «hayvanat ve nebatat» alimleri, sıçramalı bir evrim kavrayışına sahip olmadıklarından; değişmeyi büyüme; küçülme gibi kavradıklarından; erkeğin menisinde, insanın mikroskobik bir minyatürünü gördüklerini ciddi ciddi iddia etmiş ve bunun «resmini» bile çiz-

SOSYALIST

İşte, küçük - burjuva sosyalistleri için de Parti, geleceğin «adil» toplumunun «küçük» bir minyatürüdür. Böylece, küçük - burjuva sosyalistlerinde, ütopya denemeleri, Parti kavrayışı içinde sürer gider.

Bütün küçük - burjuva sosyalistlerinin, devrim ve parmesi görevine bağlı olan yukarıda sıraladığımız görevler ti kavrayışları, hangi terminoloji ardına gizlenirse gizlensin, aynı skolastik kavrayış özelliklerini gösterir.

> Sarp Kuray'ın sistemi için de durum aynıdır. Parti, «modernliğe atlamış» aydınların birliğidir. Modernliğe atlayanlar ise üstün ahlâkî ve insanî özelliklere sahiptirler!

> Konuşmada, bu anlayış açıkça şöyle dile gelmektedir: «Bildiğimiz doğru şu: Belli bir Aydın'lık, yani korkusuzluk, yani eşitlik, yani atılganlık, yalansızlık önlemi alınmazsa yanıbaşında korkaklığı, yanıbaşında yalancılığı, yanıbaşında eşitsizliği, yanıbaşında eşkiyalığı taşır.»

Kim bu «Biz»? Sarp Kuray gibi, «sosyo ekonomik yarevini gerektirecektir. Tecrit edilmeleri için, onların nice pı»yı sıkıştığı noktada açmak için, «kelleyi koltuğa alıp» çıkmış «Proletarya Aydınları»!

Bunların özellikleri neler? «Korkusuzluk», «eşitlilik», düşünceleri yayma görevini gerektirecektir.. Bu tüm eleş- «atılganlık», «yalansızlık» gibi hep ahlâkî; soyut bir «insan özü»ne yönelik kriterler.

> Bunların «önlemi» nasıl alınır? «Modernliğe» atlanarak! «Moderniiğe» nasıl atlayacaklar? «Antikaca düsmanlığı» bırakıp, tufacı bezirgânları etkisizleştirip, birleşerek!

> Böylece Parti, eşit, atılgan, doğrucu, cesur insanların birliği; bugünkü pisliklerle dolu toplum içinde, geleceğin toplumunun küçük bir minyatürü olur! Dikkat edilirse, buraya kadar hep, diğer küçük - bur-

> juva devrimcileriyle birlikte Sarp Kuray'ın anlayışının özü'nü açıklamaya çalıştık. Bu öz, Toplum'un, Devrim'in, Parti'nin bilimsel olmayan; skolastik bir kavranışından ibarettir. Bilim yerine ahlâkçılığın geçirilmesidir.

> Sarp Kuray'ın «öğreti»sinde, Hikmet Kıvılcımlı'nın geliştirdiği bazı temel kavramlar; içerikleri değiştirilerek; tahrif edilerek ahlâkçı bir sistemin; bir devrim simyacılığının kurulmasında bir araç olarak kullanılmaktadır.

> Sarp Kuray, Tarihsel Maddeciliği; üretici güçler teorisini hiç anlamamıştır. Örneğin Kıvılcımlı, Barbar'ın (hür + eşit + yiğit + doğru) olduğundan sözederken; ahlâkî bir töz'den; soyut bir «insan özü»nden sözetmemektedir. Tıpkı, proletaryanın örgütleyici olması; sosyalizme anadan doğma yatkın olması gibi objektif ve ekonomi iliskilerince belirlenmiş özelliklerinden sözetmektedir. Tıpkı küçük - burjuvazinin kaypak olmasının, ahlâkî ölcütlerin, sınıfları tanımlamakta kullanıldığı anlamına gelmeyeceği

> Ama bir küçük - burjuva, küçük - burjuvazinin tutarsızlığı ya da kaypaklığını, nasıl ahlâkî bir eksiklik olarak görürse; onun diğer sınıflarla ilişki içinde objektif bir anlam kazandığını kavrama yeteneğinde değilse; aynı şekilde, Barbar'ın niteliklerini de, Soyut bir «insan özü»nün ifadesi olarak görür. Medeniyete, finans - kapital egemenliğine vs. «insan özü»ne ahlâka aykırı; insanları ahlâksız, korkak, yalancı yaptıkları için karşı çıkar.

> Sarp Kuray, Kıvılcımlı'nın Tarih Tezi'ni sınıflı toplumlara «Humanist» bir karşı çıkış olarak anlamıştır. Ya da, kendi ahlâkî ya da humanist karşı çıkışına, Kıvılcımlı'da bir teorik temel bulduğunu sanmıştır.

> İlginçtir. Murat Belge de, Birikim'de Hikmet Kıvılcımvılcımlı'ya sahip çıkar, diğeri karşı çıkarken aynı şekilde yorumlarlar. M. Belge, Kıvılcımlı'yı «Humanizm»le eleştirirken, kendi humanist yaklaşımını ele veriyordu. Sarp Kuray da, Kıvılcımlı'ya Humanist ya da ahlâkçı bir yorumla sahip çıkarken, onu reddettiğini ele veriyor.

Onun için; aynı metodolojik yanlışlara dayandıkları için: Sarp Kuray'ın geleceğin modern toplumunun bir min-Bugün insan, taşı altın yapabilir. Ama ne feylesof taş- yatürü olarak gördüğü Parti ile; Birikim'in utangaç bir tavırla öne sürdüğü Parti'nin «yeni ve tarklı toplumsal

Halbuki, Parti'yi geleceğin toplumunun bir minyatürü («ön biçimlenmesi») olarak görmek: Yumurta içindeki yacısının maddeyi kavradığı gibi kavrar; ve onu aynı embriyonun küçücük, minyatür bir civciv olduğunu savunmak gibi bir sevdir.

Parti, bir «feylesof taşı» değil ama bir «Nükleer Re-

Nükleer bir reaktör, nasıl teoride Nükleer Fizik biliminin gelismesini ve kavranmasını gerektirirse. Proletarya Partisi de, Bilimsel Sosyalist öğretinin gelişmesini ve kavranmasını ön gerektirir. Nasıl Elektrik bulunmadan Elektrik Lambası icat edilemediyse; nasıl Nükleer Fizik gelişmeden Nükleer reaktörler kurulamadıysa; devrimci teori olmadan da Proletarya Partisi kurulamaz. Devrimci Teori ise: Marks, Engels, Lenin, Kıvılcımlı tarafından den sözetmiş? Barbar, «kitapsız» olduğu için «aydın» olakurulup geliştirilmiştir. Bu ustaların geliştirdiği teori hazmedilmeden, temsil edilemez.

Simdi, Sarp Kuray'ın bu teoriyi ne derece hazmettiğini bazı kavramları uğrattığı tahrifatla görelim.

III. PARTI'NIN GÖREVI NEDIR?

Sarp Kuray, Türkiye'yi Sosyal Devrim'e kapalı gördüğüne göre; görev, sosyal devrimi yapacak tek güç olan proletaryayı eğitmek, örgütlemek ve yönetmek olamaz; sosyal sınıflar adına devrim'i yapacak olan «Proletarya Aydınları»nı gütmek olur. O halde, Parti, bu görev'i yapacak bir örgüttür! Konuşma'da bu fikir aynen şöyle ifa-

«(...) Dr. Hikmet Kıvılcımlı bir parti organize etme mücadelesi, yani bir yanıyla 600 yıllık mücadeleyi bir takım Muhammetlere kaptırmamak, vani bizi bedevî olarak kullanıp yollarını açtırmamak, bizi Muhammet'lere kaptırmamanın mücadelesini yaparken, bir taraftan da nihaî olarak bu AYDIN MESELESİNİ, PROLETARYA AYDIN-LARI MESELESİNİ GÜDÜCÜ BİR PARTİ İNŞASI İÇİN ÇALIŞIYORDU. (...) Çünkü mekanizma olmadığı takdirde teori yeterli olmuyor. Mutlaka Dr. Hikmet Kıvılcımlı da bu konuda proletarya partisi meselesini zaten koyuyor. PROLETARYA AYDINLARININ YÖNJ ENDİRİLMESİ olaunda PROLETARYA PARTISININ OLMASI MESELESINI NKOŞUL OLARAK KOYUYOR.» (Biz Majiskülledik.)

«Proletarya Aydınları»nın «yönlendirilmesi» bir Protarya Partisi'nin görevi değildir. Olamaz da. Kıvılcımlı a Parti'ye hiçbir zaman böyle bir görev yüklememiştir.

Proletarya Partisi, Proletarya'yı yönlendirir. Prolearya Bağımsız bir sınıf olarak davrandığı; bir güç; bir lternatif olarak varolabildiği zaman; ortada iktidarı almış up ta dayanacak sınıf arayan «Proletarya Aydınları»nın, u eyleminden, Proletarya kendi iktidarını kurabilmek için vararlanabilir.

Proletarya Partisi, Proletarya Aydınları'nı yönlendiemez de. Çünkü, o Proletarya Aydınları denen; gelenek örenek üretici gücünün maddî ifadesi olan insanlar, çokluk küçük - burjuva aydınlardır. Küçük - burjuva ideolojisine sahiptirler. Proletarya ideolojizine bir yankı göstermezler. Onun özüne serbetlidirler (Bağısıklıklıdırlar), Fa raza, Sarp Kuray gibi, benimsediklerini söyledikleri zaman dahi, onu yanlızca bir görünüm olarak alırlar. Çünkü, herhangi bir aydın, ola ki, Proletarya İdeolojisini benimsediği zaman, bir burjuva ya da küçük-burjuva aydın lmaktan; ya da proletarya aydınları kategorisinden çıkar. Proletaryanın bir parçası olur.

Sarp Kuray ise, Kıvılcımlı'nın bu konulardaki fikirlerini ya hiç anlamamıştır ya da kasıtlı olarak tahrif etmektedir.

Sarp Kuray, Parti'ye sosyal devrimi yapacak devrimci sınıfı değil «Tarihsel Devrim»i yapacak olan «Proletarya Aydınları»nı «yönlendirme», gütme görevi vermekle kalmaz. Parti'yi Proletarya Aydınları'ndan oluşturur.

Konuşmasında kendilerinin Proletarya Aydınları olduğunu söyler. Sonra Parti'de birleşebileceklerini söyler. Sonra da Parti'nin Proletarya Aydınlarını yönlendirme, gütme görevini başarmasını ister.

Hikmet Kıvılcımlı ise, (sanki Sarp Kuray gibilerinin aynı yanılgı veya tahrifatı yapacaklarını sezmiş gibi) ay-

«Vurucu Güç: gerici iktidarı, sırası gelince, bir gece e vurup düşürebiliyor. Ondan sonrası öne geçen Özgüç ün niteliğine kalıyor. Bu nitelik karşı - devrimci ise, vurucu gücün devrimciliği amortize edilerek güme gider, nitelik devrimci ise Sosval Devrim vörüngesine oturabilir. Demokratik Devrim Özgücü olan İşçi Sınıfı yanına konulan Proletarya Aydınları deyimi, o devrimci vurucu güç'ün daha özel karşılığı olur. Vurucu güç: Proletaryanın kendi yapısı içine giren öncü örgüt değildir.» («Halk Savaşının Plânları»).

Hersey son derece açıktır. Kıvılcımlı'da «Proletarya Aydınları» tarihsel devrimci bir kategori olarak işçi sınıfının YANINA koyulmuş iken; Sarp Kuray'da İşçi Sınıfının İÇİNE; hatta partisinin İÇİNE konur.

IV. "PROLETARYA AYDINLARI" VE "AYDIN" KAVRAMININ KARISTIRILMASI

Sarp Kuray, yanlızca Parti Teorisini altüst etmekle kalmaz: «Avdın»: «Proletarva Avdını» gibi kayramları da. birbirine benzerliklerinden yararlanarak çorbaya çevirir.

«Aydınlar hakkında birtakım lâflar edildi. Ahmet Cansızoğlu ağabey burada aydınlar dedi, birşey dedi. Marksizm bize, işçi sınıfına meseleyi aydınların taşıyacağını söylüyor. Aydın dendiği zaman Türkiye'de Pir Sultan atlanamaz. Aydın dendiği noktada Türkiye'de Celâlî isyanı atlanamaz. Belli bir tarihsel güç atlanamaz. Ve o aydınlar hakkında yazılmış Tarih - Devrim - Sosyalizm atlanamaz. Ve orada aydınların önlemi alınmadığı takdirde barbarlıktan bezirgânlığa geçtikleri atlanamaz.»

Herşey öylesine arapsaçına çevrilmiş ki, neresinden tutmalı?.. Örneğin, Kıvılcımlı nerede aydınların «önlemini almaktan» ya da «barbarlıktan bezirgânlığa» geçtiklerinmaz. «Aydın» yani okumus yazmıs ise, bir medeniyet yaratığıdır ki «barbar» olamaz.

Bütün bunlar bir yana, Sarp Kuray, «Aydın» derken üç ayrı kategoriyi birbirine karıştırıyor...

konuk bir konu

8 MAYIS 1979

nuk geldikleri ve konuştukları kongrenin tartıştığı olmalarıdır.

Her üç konuşmacı da, daha işin alfabesi olan temel bir anlayıştan yoksundurlar. Birlik denen sev, birlik kavramı hakkında diyalektik bir kavrayıştan yoksun oldukları. Çok basit, ama diyalektik bir kavrayış gerektiren bir şeyi kavramamış- mi, birliğin içeriğini, kimle olduğunu gözardı edelardır: Her Birlesme'nin bir Bölünme olduğunu; rek sömürür. Ve onları kendi burjuva birlik anlaher Birlik'in aynı zamanda bir Bölünme olduğunu... Birlik'in tarafların rızasına ve istemine dayanan gönüllü bir davranışla kurulabileceğini; bu temel ve basit gerçeği kavramamışlardır. Ve proleter sosyalist anlayışa göre, yanlızca amaçlarda, taktiklerde, teori platformunda birliğin birlik oluşturmaya yetmediğini; birlik anlayışında da birliği gerektirdiğini anlamamışlardır. Diğer bir devişle, böyleleriyle bölünerek kurulabileceğini bilen isci-Kongresine konuk olup birlik özlemlerini dile ge- dir. Yanlızca bu kadar da değil, devrimci bir işçi,

hi, sadece birlik özlemlerini dile getirdikleri ko- lik kurulabileceğini düşünenlerle de bölünerek kunuşmalardaki birlik anlayışlarıyla bile Vatan Partisi birliği içinde yer alamayacaklarını; Vatan Partisi'nden birlik anlayışında ayrıldıklarını kavrayamamışlardır. Çünkü, bugün Vatan Partisi, konukların aksine olarak «Bölünmeden» yanadır. Çünkü, Vatan Partisi, özellikle, konukların dile getirdiği birlik anlayışıyla bir bölünmeden yanadır.

Ama, her birlik nasıl bir bölünüklüğün; her birleşme nasıl bir bölünmenin ifadesi ve birlikten, birlesmeden yana olmak aynı zamanda bölünmeden yana olmaksa, her bölünme de bir birleşmedir. Ve bölünmeden yana olmak birleşmeden yana olmaktır.

Demek ki, sorun böyle bir bakış açısından koyulunca, birlikten ya da bölünmeden yana olmak değil, hangi sınırlarda birlik olunacağı, kimlerle birlik olunacağı önem kazanır. Sorunun, birlik üzerine tüm tartışmaların özü budur.

Vatan Partisi Kongresi'nin de özü bu olmuştur. Vatan Partisi bir Proletarya Partisi olup ol-SOSYALİST'in 27 Mart 1979 tarihli 78'inci sa- madığını tartışmıştır — ama Derleniş'çilerin anyısında yapılan üç konuşma yer aldı. Biri Vatan ladığı anlamda değil. Bir Proletarya Partisi olmak Partisi'nin 1954 yılındaki kurucularından Ahmet için hangi sınırlar içinde olmak gerekir? Nasıl Cansızoğlu; biri Devrimci Derleniş gazetesi adına bir teorik taban, strateji, taktik ve birlik anlayışı Ayhan Erkan; biri de kendilerine «Sarpçı» diyen gerekir? Bölünme, kalanların proletarya sosyalizve tabii «Doktorcu» olduklarını da ekleyen bir mi ile birleşmesi; gidenlerin burjuva sosyalizmi ile grubun veva hareketin lideri: Sarp Kuray olan üç birlesmesi olmustur. Eğer bölünme olmasaydı, kakonuğun da konuşmalarında ortak olan yan, ko- lanlar burjuva sosyalizmi ile birleşmiş, proletarya sosyalizmi ile bölünmüş; en azından parti birkonular ve konuların önemini zerrece anlamamış liği için program, taktik, örgüt prensipleri birliği gerektiği yolundaki Leninci ilkeyle bölünmüş olur-

> Burjuvazi, henüz geri, siyasî mücadelede pişmemiş işçileri daima «birlik birlik» diyerek kandırmaya çalışır. İşçilerin birliğe duydukları özlevisiyla birleştirirken, gerçekte proletarya ile, proleter birlik anlayısıyla böler.

Bilinçli işçi: durmadan «birlik» isteyenlerin ama buna karsılık birliğin sınırlarını —ki her sınır bir bölünmenin ifadesidir— sözkonusu etmeyenlerin, işçi sınıfının devrimci birliğinin düşmanları olduğunu bilen işçidir. Devrimci bir birliğin anca tirdikleri Vatan Partisi'nin Teori, Program, Stra- devrimci bir birliğin, yalnızca «birlik» çığırtkanlateji, Taktiği konusunda aynı anlayışta olsalar da- rıyla değil bunlarla uzlaşanlarla da; bunlarla bir-

rulabileceğini kavrayan işçidir.

Somutlarsak, Sınıf Bilincine ermiş bir işçi, Vatan Partisi üvesi bir isci, devrimci bir birliğin yanlız burjuva sosyalistleriyle; yanlız konuklarla bölünerek değil, bunlarla aynı fikirde olmamakla beraber birlik olunabileceği düşünçesinde olanlarla da bölünerek kurulabileceğini kavramış işçidir.

Bu Leninci birlik anlayısıdır. Böyle bir anlayışa sahip olunmadan da Proletarya Partisi üye-

Yazımıza Lenin'in şu veciz satırlarıyla son

«Liberal işçi politikacılarıyla, işçi sınıfı hareketini engelleyenlerle, çoğunluğun isteğine meydan okuvanlarla ne federal ne de başka bir biçimde birlik olmaz. Bütün tutarlı Marksistler arasında, bütün bir Marksist örgütten ve tavizsiz sloganlardan yana olanlar arasında, tasfiyecilerden bağımsız ve ayrı, birlik olabilir ve olmalıdır.

«Birlik büyük bir sorun ve büyük bir slogandır. Ama işçi sınıfı hareketinin gereksindiği Marksistlerin birliğidir. Marksistlerle, Mark sizm tahrifçileri ve muhalifleri arasında birlik de-

«Ve birlikten sözeden herkese sormalıyız: Kiminle birlik? Tasfiyecilerle mi? O zaman birlikte yapacağımız hiçbirşey yoktur.» (V. İ. L., «Birlik»).

Ve biz de soruyoruz: Kiminle Birlik?

Burjuva sosyalistleriyle mi? Yani bizim Tasfivecilerimiz sayılabilecek olan ve Kongre'de ayrilanlarla mi?

Yoksa Derlenisciler, Sarpçılar ve başka türlü «doktorcular» la mi?

O halde sizinle dahi birlikte yapacağımız bir

Uğurlar olsun!.. Ayrı yolların yolcusuyuz de-

Bir tek birlik olabilir. Kongre'nin kabul ettiği temel üzerinde birlik. Kongre öncesinde yayınlanan «Komisyon Raporu» ve sonrasında Sosyalist' te yeralan yazıların Teori, Program, Strateji, Taktik ve Örgüt Prensipleri plâtformu üzerinde birlik. Ancak böyle bir birlik proletaryayı burjuvazi ve küçük burjuvaziden böler. Ve Proletarya, burjuvazi ve küçük burjuvaziyle bölünmeden kendi birliğini sağlayamaz.

Bu basit gerçekleri kavramayan hiç de «Mark sist» ya da «Doktorcu» yum diye ortalarda dolas-

Evet, «Marksizm bize işçi sınıfına meseleyi («meseleyi» dodurmakta; işçi sınıfıyla bağlar kurmaya çalışmakta, hatdeğil, bilimsel sosyalizmi) aydınların taşıyacağını söylüyor.» Ama Aydın var, aydın var. Marksizm, işçi sımfına Sosyalist İdeoloji'yi değil; Bilimsel Sosyalist Görünümlü, bilinci, sosyalist teoriyi götürecek olan aydınlardan sözederken, genel olarak aydınları değil; hatta burjuva ve mektedirler. Ve öyledir ki, İşçi Sınıfına Bilimsel sosyalist küçük - burjuva sosyalisti (örneğin Sarp Kuray gibi) ay- ideoloji, bu aydınların işçi sınıfına götürdüğü «mesele» dınları da değil; proletarya sosyalisti aydınları kastetmek- ile; ideolojik etkiyle mücadele içinde götürebilir.

Marksizm, bu proletarya sosyalisti aydınları, proletaryadan ayrı; proletaryanın yanında veya dışında birşey olarak ta görmez («Proletarva Sosvalisti Avdın» ile «Proletarya Aydını» bambaşka kategorilerdir. Biri proletaryanın ve Partisinin içindedir. Modern bir kategoridir. Diğeri dışında. Antika bir kategoridir. Sarp Kuray benzerliğinden yararlanarak bunları karıştırıyor.) Örneğin, Kıvılcımlı, bir şılır: sosyalist aydındır. Yanlızca kökence aydındır. Yoksa o proletaryanın lideridir, bir parçasıdır... Ve bir «Proletarya Avdını» da değildir.

Buna karşılık, örneğin Sarp Kuray, dün de bugün de bir küçük burjuva aydındır. Yanlız dün, toplumsal konumu bakımından küçük - burjuya bir aydın olmasının yanı sıra; sel sosyalist teorinin tasıyıcısı olarak aydınlar hakkında «Devlet Sınıfları» geleneğinin bir taşıyıcısı olarak, bir «Vu-dır. rucu Güç» işlevini görebilir, bir «Proletarya Aydını» sayılabilirdi. Bugün, varolan konumuyla ise, yanlızca bir küçük - burjuva aydındır. Ve dün de, bugün de hep proletaryanın dışındadır. Hiç bir zaman bir proletarya sosyalisti aydın olmamıştır. Çünkü, Proletarya ideolojisini hiç bir zaman savunmamıştır. (Yarın savunur mu? Onu bile-

Marksizm, İşçi Sınıfına bilincin dışardan verileceğinden sözederken, burada kullandığı «Aydın» kavramı, genel olarak Aydın tabakaların karşılığında değil; bilimsel sosyalist teoriyi hazmetmiş bir aydın karşılığında kullanır. Ve bu anlamda aydın, sanıldığından çok daha azdır. Böyle aydınlar, bugün Türkiye'de yalnızca Vatan Partisi'nde olabilir. Çünkü, yanlızca onlar, bugün Türkiye'de Bilimsel Sosyalist İdeolojiyi savunmaktadırlar. Dolayısıyla da, proletaryaya «meseleyi» yanlızca onlar taşıyabilirler. Yoksa, tabur - tabur, onbinlerce aydın çeşitli küçük burjuva ve burjuva sosyalizmlerinin saflarını tıklım tıklım

ta kurmaktadır da. Ama bunlar, Proletarya'ya Bilimsel bilim dışı küçük - burjuva, burjuva sosyalizmlerini götür-

Sarp Kuray, genel olarak, bir toplumsal tabaka olarak: Avdınlar ile sosyalist öğretinin tasıyıcısı olarak: Aydınlar'ı karıştırmakla kalmamakta; bir de «Pir Sultan»ları katarak, (katkının yanlışlığı, Pir Sultan'ın «aydın»lığı ya da «Proletarya aydınlığı» bir yana) «Proletarya Aydınları» ile her iki anlamda «aydınları» birbirine karıştırıyor.

Karıştırma'nın niteliği sanırız şöyle daha kolay anla-

Örneğin, «Genel Olarak Sosyal Sınıflar» kitabının modern ekonomi ile dolaylı yoldan ilgili insan kümeleri çerçevesinde ele aldığı: bir toplumsal tabaka olarak aydın-

Örneğin, «Ne Yapmalı»nın 52, 53'üncü sayfaları; bilim-

Olsa olsa, «Tarih Devrim Sosyalizm», Proletarya Aydınları «HAKKINDA» sayılabilir. «Tarih Devrim Sosyalizm» ya da «Tarih Tezi» belki, bir dereceye kadar, «Proletarya Aydınları» «hakkında»dır ama «Proletarya Aydınları» İÇİN DEĞİL, Proletarya İÇİN yazılmıştır.

V. EKONOMI TEMELI

Sarp Kuray Doktorcu» olduğu için, Kıvılcımlı'nın Türkiye'ye ilişkin ekonomi tahlillerini de benimsediği iddiasında olsa gerektir. Ama, nasıl diğer kavramları aslıyla ilgisiz hale getirmişse, finans - kapital'in de ne olduğunu hiç anlamamıştır. Anlamadığı şu sözlerinden anlaşılıyor:

«Gene Türkiye'de bankaların ticaret bankalarından sanavi bankaları haline nasıl dönüstürüleceği tartısılıyor. Gene sermaye piyasası kanunları gündeme geliyor. Gene sanaviciler en bol konusuvorlar...»

Bu sözleri sarfeden Ali Gevgilili değil, Sarp Kuray. Fi-

nans - kapital yok! «Sanayiciler» var! «Ticaret bankaları», «sanavi bankaları» var

Türkiye'nin ekonomi, politika, kültür vs.'sinin egemeni: Finans - kapital kategorisi ile, bu, Burjuva iktisatçılarının kategorileri bağdasmazlar.

Sarp Kuray'ın konuşmasının her satırında, Kıvılcımlı' nın öğretisinin tahrif edilişine tonlarca örnek bulunabilir. Biz burada en tipik olan bazılarına dikkati çektik. Biraz dikkatli bir okuyucu, kendi gayretiyle örnekleri çoğalta-

Biz burada, bu tahrifatlarla uğraşmaktan ziyade, Sarp Kuray'ın kurduğu sistemin, «Doktorcu» görünümünün ardındaki özü özdeki nitelikleri çözümlemeye; ve bu niteliklerin ne gibi politik sonuçlara yolaçabileceğini göstermeye

Özetlersek, S. Kuray, özellikle Kıvılcımlı'nın kullandığı bazı kavramların anlamlarını çarpıtarak, bir küçük burjuva «devrim» ve «parti teorisi» kurmuştur. Bu teori'nin başlıca öz yanılgısı; Tarihsel Maddeciliği; Devrim Teorisini ve onlara bağlı olarak şekillenen Parti Teorisi'ni hic kayramamıs olmasında toplanır.

S. Kuray'ın Toplum karsısındaki tavrı, bir simvagerin taş karşısındaki tavrına benzer. S. Kuray'ın «Parti»si de, simyagerin «feylesof taşı»na; Teori'si de Simya'ya benzer. İkisi de skolastiktir.

Ta, başladığımız yere dönelim. S. Kuray, ayrılıkların «bezirgân politikanın tufası»ndan ileri geldiğini, yoksa arada «maddece, ruhca, inancca... bir avrılık olduğuna» inanmadığını söylüyordu.

Bu eleştirimizi okuyan okuyucu kararını versin. Var

Ve bu eleştiri Var olduğunun bir yanıtı ise: Yine okuyucu karar versin.

Olmadığını iddia etmek ve ayrılığı «bezirgân tufası» ile «izah» etmek: hangi sınıfın değirmenine su taşır? Ne gibi sonuçlara yol açar? Ne gibi tehlikeleri potansiyel olarak içinde barındırır?..

Dedik ya! Okuyucu karar versin!